

Ikt.: 222/1-44/2023

Heves Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése

Helyben

Tájékoztató

a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Heves vármegyét érintő árvíz- és belvízvédelmi, illetve vízgazdálkodási tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

Heves Vármegye Önkormányzata felkérésére a **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság** (5000 Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4.) elkészítette a Heves vármegyében végzett ár- és belvízvédelmi, illetve vízgazdálkodási tevékenységéről szóló tájékoztató anyagát, melyet az előterjesztés mellélete tartalmaz.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága 2023. november 14-i ülésén tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjen.

Eger, 2023. november 15.

dr. Juhász Attila Simon

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Barta Viktor
vármegyei jegyző

TÁJÉKOZTATÓ

Tájékoztató a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság Heves vármegyét érintő árvíz-és belvízvédelmi, illetve vízgazdálkodási tevékenységéről

Készült 2023.10.18.

TARTALOMJEGYZÉK

I. RÖVID IDŐJÁRÁSI ÉS VÍZJÁRÁSI ÉRTÉKELÉS (Hidrometeorológiai értékelés).....	1
1. Csapadék	1
2. Hőmérséklet:	5
3. Napsütéses órák száma:	9
4. Folyók vízjárása:.....	10
5. Talajvízállás:.....	18
II. VÍZGAZDÁLKODÁSI RENDSZEREK BEMUTATÁSA ÉS AZ AKTUÁLIS VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉGEK	19
1. Árvízvédelem:	19
1.1. Felkészülés a védekezési feladatokra:.....	20
1.2. Árvízvédekezési tevékenység:	21
2. Belvízvédelem	22
2.1. Fenntartás	23
2.2. Belvízvédekezés.....	24
III. FEJLESZTÉSEK.....	25
1. Vásárhelyi terv továbbfejlesztése:	25
2. Közelmúlt évek árvízvédelmi fejlesztései.....	25
3. Folyamatban lévő árvízvédelmi fejlesztések:.....	26
4. Tervezett árvízvédelmi fejlesztések:.....	26

I. RÖVID IDŐJÁRÁSI ÉS VÍZJÁRÁSI ÉRTÉKELÉS (HIDROMETEROLÓGIAI ÉRTÉKELÉS)

1. CSAPADÉK

Igazgatóság

2023. januárban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 67,0 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadéktól (31,1 mm) 35,9 mm-el több, annak 216 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Jászberényben** mérték 78,5 mm-t, amely a sokéves, január havi átlagcsapadék (34,5 mm) **228 %-a** volt. Érdekesség, hogy ez a csapadék néhány nap alatt esett le, január 9-én és 16-20 között. A legtöbb csapadék egy nap alatt január 18-án Jászberényben esett 23,3 mm. A legkevesebb havi csapadék **Kunszentmártonban** volt, itt januárban eddig 52,4 mm eset. A kunszentmártoni csapadékmérő állomás sokéves, január hónap átlagcsapadékának (29,9 mm) 175 %-a.

Februárban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 9,1 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlagérték (31,2 mm) a 29 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Kunszentmártonon** mérték 16,5 mm-t, amely már a sokéves, február havi átlagcsapadékának (37,4 mm) a **44 %-a**. Érdekesség, hogy ez a csapadék a hónap elején és a hónap végén esett le. A legkevesebb csapadék **Törtelen** volt, itt februárban 5,2 mm eset. A törteli csapadékmérő állomás sokéves február havi átlagcsapadékának (30,5 mm) 17 %-a.

Márciusban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 39,7 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadékának (29,9 mm) a 133 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Tiszasülyön** mérték 45,1 mm-t, amely a sokéves, március havi átlagcsapadékának (26,6 mm) a **170 %-a**. Érdekesség, hogy ez a csapadék szinte két nap alatt esett le 26-án és 27-én (12,1 mm illetve 23,0 mm). Egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot 30,4 mm, március 27-én észlelték Jászberényben. A legkevesebb csapadék **Mezőtúron** volt, itt 34,4 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves március havi átlagcsapadékának (30,6 mm) a 112 %-a.

Áprilisban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 30,4 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadékának (36,4 mm) a 84 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Kunhegyesen** mérték 41,3 mm-t, amely a sokéves, áprilisi havi átlagcsapadékának (36,7 mm) a **113 %-a**. A legkevesebb csapadék **Szolnokon** volt, itt áprilisban 16,5 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves áprilisi havi átlagcsapadékának (37,3 mm) a 44 %-a. Az egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot Szóropusztán észlelték április 3-án 28,9 mm-t.

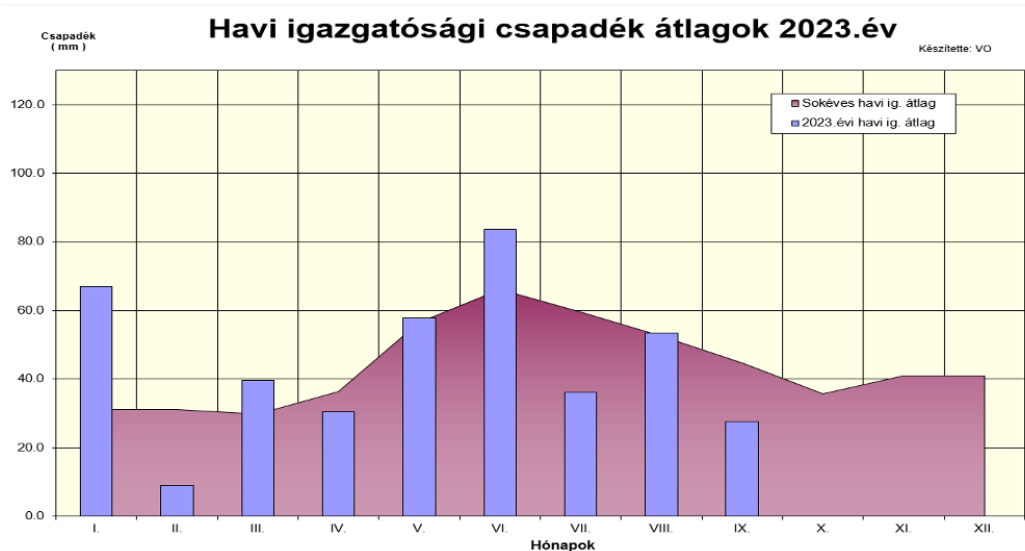
Májusban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 57,9 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadékának (56,4 mm) a 103 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Jászberényben** mérték 82,5 mm-t, amely a sokéves, május havi átlagcsapadékának (58,7 mm) a **141 %-a**. A legkevesebb csapadék **Szolnokon** volt, itt áprilisban 35,6 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves május havi átlagcsapadékának (55,3 mm) a 64 %-a.

Júniusban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 83,6 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadékának (66,2 mm) a 126 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Mezőtúron** mérték 133,4 mm-t, amely a sokéves, júniusi havi átlagcsapadékának (53,6 mm) a **249 %-a**. A legkevesebb csapadék **Törtelen** volt, itt júniusban 25,3 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves júniusi havi átlagcsapadékának (64,8 mm) a 39 %-a. Az egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot Nagykőrűn észlelték június 23-án 78,1 mm-t.

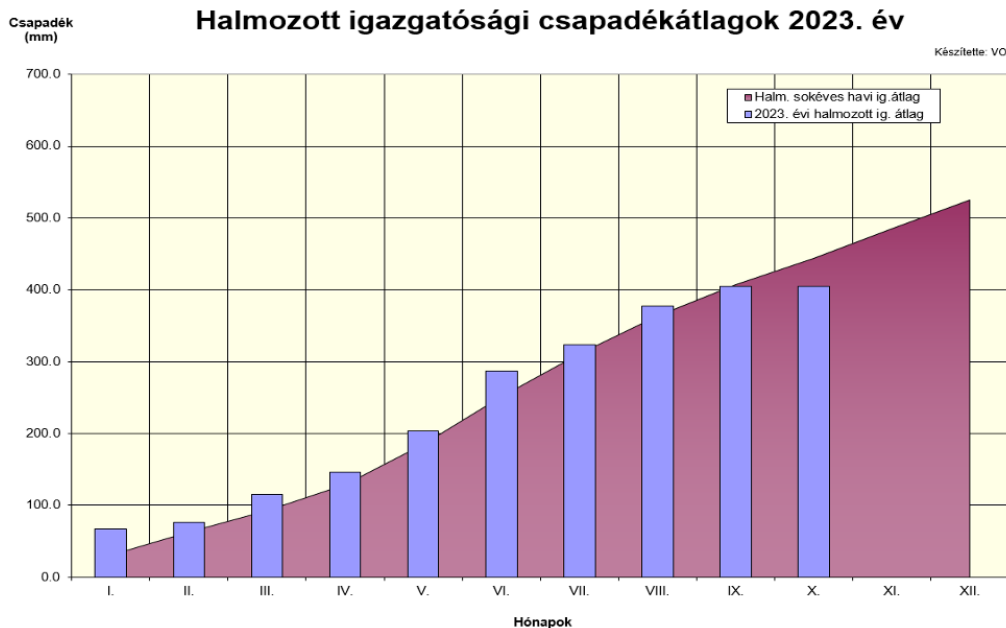
Júliusban a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 36,2 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlagcsapadék (59,6 mm) 61 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Jász Kiséren** mérték 63,1 mm-t, amely a sokéves, júliusi havi átlagcsapadék (65,3 mm) **96 %-a** volt. A legkevesebb csapadékot **Szolnokon** mérték 14,3 mm-t, amely az állomás sokéves júliusi havi átlagcsapadékának (57,3 mm) 25 %-a volt. Az egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot Jászsalsószentgyörgyön észlelték július 7-én 66,0 mm-t, ez az állomás nem része a 11 kiemelt csapadékmérő állomásnak.

Augusztusban a kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 53,4 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlagcsapadéknál (52,5 mm) 0,9 mm-el több, annak a 102 %-a volt. A legtöbb csapadékot **Jászberényben** mérték 85,1 mm-t, amely a sokéves, augusztusi havi átlagcsapadéknak (57,8 mm) a **147 %-a**. A legkevesebb csapadék **Szolnokon** volt, itt augusztusban 29,7 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves augusztusi havi átlagcsapadékának (52,1 mm) csupán az 57 %-a. Augusztusban a legcsapadékosabb napok 4-5, 17-18 és 28-29 között voltak. Az egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot Tiszaszentimrén észlelték augusztus 19-én 44,6 mm-t és Tiszaderzszen augusztus 6-án 42,7 mm-t. Ezek az állomások nem részei a 11 kiemelt csapadékmérő helynek, de augusztusban több állomáson is észleltek 20,0-30,0 mm közötti csapadékot.

Szeptemberben a 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján az Igazgatóság területére átlagosan 27,7 mm csapadék hullott. Ez a csapadékmennyiség a sokéves havi átlag csapadék (44,6 mm) 62 %-a volt, és hónapból még hátra van 5 nap. Eddig a legtöbb csapadékot **Karcagon** mérték 41,0 mm-t, amely a sokéves, szeptember havi átlagcsapadéknak (41,2 mm) a **99 %-a**. A legkevesebb csapadék **Kisújszálláson** volt, itt szeptemberben 25-ig 18,4 mm eset, amely a csapadékmérő állomás sokéves szeptember havi átlagcsapadéknak (39,8 mm) a 46 %-a. Az egy nap alatt leesett legtöbb csapadékot Tarnaszentmiklóson észlelték szeptember 14-én 44,5 mm-t, ez az állomás nem része a 11 kiemelt csapadékmérő hálózatnak.

A **halmozott csapadékösszeg**, januártól augusztus végéig, minden hónapban a sokéves érték felett volt 35,9 - 13,8 - 23,6 - 17,5 - 19,0 - 36,4 - 13,1 illetve 14,0 mm-el, szeptemberben még a sokéves alatt vagyunk 2,9 mm-el, de még nincs vége a hónapnak. **Szeptemberig** a halmozott csapadékot vizsgálva az igazgatóság területén (404,9 mm) 2,9 mm csapadék hiányunk van a sokéves I-IX. havi halmozott átlaghoz (407,8 mm) viszonyítva.

A 11 kiemelt csapadékmérő állomás adatai alapján igazgatóságunk területére január 1-től szeptemberig 404,9 mm csapadék hullott, amely a sokéves, január - szeptember havi átlagcsapadéknak (407,8 mm) a 99 %-a, de még a hónapnak nincs vége. A havi Igazgatósági csapadék januárban a sokéves igazgatósági átlag több mint kétszerese volt, annak 216 %-a. Februárban a sokéves átlag alatt voltunk, a sokévesnek csupán a 29 %-a esett le. Márciusban szintén a sokéves átlag felett voltunk, annak 133 %-a volt. Áprilisban a sokéves áprilisi átlagcsapadéknak a 84 %-a esett le. Májusban a sokéves, májusi átlagcsapadéknál több esett le, annak 103 %-a. Júniusban szintén több esett, a sokéves, júniusi átlag a 126 %-a. Júliusban a sokéves, júliusi átlag alatt voltunk, annak 61 %-a hullott le. Augusztusban kicsit a sokéves, augusztusi átlag feletti csapadékot 102 %-t észleltünk. Szeptemberben 25-ig a sokéves szeptemberinek a 99 %-a, de még a hónapból 5 nap hátra van.

Vízgyűjtők:

Januárban minden vízgyűjtőn lehullott csapadék meghaladta a sokéves, január havi átlagot 59 – 242 %-al. A legtöbb csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjére területi átlagban 114,8 mm, ez a sokéves átlagnak (66,2 mm) az 173 %-a. A Bodrog, a Sajó-Hernád, a Zagyva-Tarna vízgyűjtőin januárban kiemelkedően sok csapadék esett. A Bodrog vízgyűjtőjére 113,2 mm hullott, amely a sokéves, januári átlag (46,0 mm) 246 %-a. A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 91,1 mm a (sokéves átlag – 30,3 mm - 300 %-a), a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 91,2 mm (a sokéves átlag – 26,7 mm – 342 %-a) hullott. A Szamos-Kraszna vízgyűjtőjére 60,1 mm (sokéves átlag – 36,4 mm - 165 %-a), a Maros vízgyűjtő területére 61,3 mm (a sokéves átlag -26,6 mm - 231 %-a) esett le. A legkevesebb csapadékot a Kőrösök vízgyűjtő területén mérték, 57,0 mm-t, a sokéves területi átlagcsapadéknak (35,8 mm) a 159 %-a.

Februárban a Sajó-Hernád és a Zagyva-Tarna vízgyűjtőn lehullott csapadék a sokéves, február havi átlagnál kevesebb, míg a többi vízgyűjtőn több csapadék esett le. A legtöbb csapadék Felső-Tisza vízgyűjtőjére 96,8 mm, a sokéves, februári átlag (63,5 mm) 152 %-a hullott le. A Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 59,4 mm (sokéves átlag – 34,0 mm - 175 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjére területi átlagban 52,8 mm hullott. Ez az érték sokéves átlag (45,9 mm) a 115 %-a. A Maros vízgyűjtő területén 50,5 mm (a sokéves átlag -27,3 mm - 185 %-a), a Kőrösök vízgyűjtőjén 37,1 mm (a sokéves átlag – 36,0 mm - 103 %-a és a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 14,6 mm (a sokéves átlag – 30,6 mm – 48 %-a) csapadékot mértek. A legkevesebb csapadékot a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területén regisztrálták, pontosan 10,0 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (34,4 mm) csupán a 29 %-a.

Márciusban a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, március havi átlagnál több volt, annak a 102 - 213 %-a. A legtöbb csapadék a Bodrog vízgyűjtőjére esett, területi átlagban 89,7 mm, ez a sokéves átlagnak (42,1 mm) a 213 %-a. A Felső-Tisza vízgyűjtőjén 79,8 mm, a sokéves, márciusi átlag (66,5 mm) 120 %-a, a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 47,7 mm (sokéves átlag – 31,8 mm - 150 %-a) hullott. A Körösök vízgyűjtő területén 42,7 mm (a sokéves átlag -40,9 mm - 104 %-a), a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 42,5 mm a (sokéves átlag – 38,7 mm - 110 %-a, a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 37,8 mm (a sokéves átlag – 34,6 mm – 109 %-a) csapadékot mértek. A legkevesebb csapadékot a Maros vízgyűjtő területén regisztrálták, 33,3 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (32,6 mm) a 102 %-a volt.

Áprilisban a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, április havi átlagnál több volta Szamos-Kraszna, A Sajó-Hernád és a Maros vízgyűjtőjén, annak a 106; 113 illetve 134 %-a, többi vízgyűjtőre a sokévesnél kevesebb csapadék esett le. A legtöbb csapadék a Maros vízgyűjtőjére esett, területi átlagban 59,7 mm, ez a sokéves átlagnak (44,5 mm) a 134 %-a. A Felső-Tisza vízgyűjtőjén 54,5 mm, a sokéves, áprilisi átlag (61,4 mm) 89 %-a, a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 50,6 mm (sokéves átlag – 44,8 mm – 113 %-a) hullott. A Szamos-Kraszna vízgyűjtő területén 50,5 mm (a sokéves átlag -47,5 mm - 106 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjén 45,2 mm a (sokéves átlag – 48,0 mm - 94 %-a, a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 37,3 mm (a sokéves átlag – 42,1 mm – 89 %-a) csapadékot mértek. A legkevesebb csapadékot a Körösök vízgyűjtő területén regisztrálták, 34,0 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (48,2 mm) a 71 %-a.

Májusban a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, május havi átlagnál több volt a Zagyva - Tarna vízgyűjtőjén, annak a 125 %-a, többi vízgyűjtőre a sokévesnél kevesebb csapadék esett le. A legtöbb csapadék a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére esett, területi átlagban 85,4 mm, ez a sokéves átlagnak (68,6 mm) a 125 %-a. A Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 72,8 mm (sokéves átlag – 76,7 mm – 95 %-a), a Körösök vízgyűjtőjén 63,8 mm, a sokéves, májusi átlag (69,8 mm) 91 %-a, a Felső-Tisza vízgyűjtőjén 53,5 mm (sokéves átlag 90,8 mm) 59 %-a hullott. A Maros vízgyűjtő területén 46,5 mm (a sokéves átlag -67,1 mm - 69 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjén 46,0 mm a (sokéves átlag – 77,5 mm - 59 %-a) esett. A legkevesebb csapadékot a Szamos-Kraszna vízgyűjtő területén regisztrálták, 40,3 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (71,3 mm) az 57 %-a.

Júniusban a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, június havi átlagnál több volt, annak a 104 – 163 %-a. A legtöbb csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjén esett, területi átlagban 123,5 mm, a sokéves, júniusi átlag (99,3 mm) 124 %-a. A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 107,6 mm, ez a sokéves júniusi átlagnak (66,0 mm) a 163 %-a, a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 94,9 mm (sokéves átlag – 88,0 mm - 108 %-a), a Bodrog vízgyűjtőjén 96,1 mm (a sokéves átlag – 78,4 mm – 123 %-a) esett. A Maros vízgyűjtő területén 104,3 mm (a sokéves átlag -86,2 mm - 121 %-a) és a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 90,3 mm a (sokéves átlag –87,1 mm - 104 %-a) hullott. A legkevesebb csapadékot a Körösök vízgyűjtő területén regisztráltak, 90,2 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (84,8 mm) a 106 %-a.

Júliusban a vízgyűjtőkön mért, július havi átlagot meghaladó csapadék a Szamos-Krasznán, a Felső-Tiszán, a Maroson és a Bodrogon volt, annak a 101 – 136 %-a. A legtöbb csapadék a Felső-Tisza vízgyűjtőjén esett, területi átlagban 124,7 mm, a sokéves, júliusi átlag (99,9 mm) 125 %-a. A Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 104,7 mm csapadékot észleltek (sokéves átlag – 76,8 mm - 136 %-a). A Bodrog vízgyűjtőjén 93,6 mm-t mértek (a sokéves átlag – 92,9 mm – 101 %-a). A Maros vízgyűjtőjén 87,4 mm (sokéves átlag – 73,3 mm - 119 %-a), a Körösök vízgyűjtőjén 68,2 mm (sokéves átlag – 73,6 mm - 93 %-a) és a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 54,5 mm a (sokéves átlag –87,6 mm - 62 %-a) hullott. A legkevesebb csapadékot a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területén regisztráltak, 47,7 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (72,3 mm) a 66 %-a.

Augusztusban a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, augusztus havi átlagnál több volt a Bodrogon, a Felső-Tiszán, a Zagyva-Tarnán és a Sajó-Hernádon, annak a 127 – 142 %-a. A legtöbb csapadék a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén esett, területi átlagban 97,6 mm, a

sokéves, augusztusi átlag (68,5 mm) 142 %-a. A Felső-Tisza vízgyűjtőjén 96,3 mm (sokéves átlag – 73,1 mm - 132 %-a) csapadékot regisztráltak. A Bodrog vízgyűjtőjén 86,1 mm eső esett, a sokéves átlag – 67,6 mm – 127 %-a). A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén 83,8 mm (sokéves átlag – 60,1 mm - 139 %-a), a Maros vízgyűjtőjén 60,7 mm (sokéves átlag – 61,0 mm - 99 %-a) és a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 55,1 mm a (sokéves átlag –61,2 mm - 90 %-a) hullott. A legkevesebb csapadékot a Kőrösök vízgyűjtő területén regisztráltak, 51,4 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéktól (61,4 mm) 10,0 mm-el, annak a 84 %-a hullott le.

Szeptemberben a vízgyűjtőkön lehullott csapadék a sokéves, szeptember havi átlag közeli vagy annál kevesebb volt, annak a 68 – 101 %-a. A legtöbb csapadék eddig a Felső-Tisza vízgyűjtőjén esett, területi átlagban 73,8 mm, a sokéves, szeptemberi átlag (76,5 mm) 97 %-a. A Bodrog vízgyűjtőjén 62,0 mm, ez a sokéves szeptemberi átlagnak (64,1 mm) a 97 %-a, a Sajó-Hernád vízgyűjtőjén 51,1 mm (sokéves átlag – 50,4 mm - 101 %-a), a Maros vízgyűjtőjén 46,7 mm (a sokéves átlag – 48,3 mm – 97 %-a) esett. A Kőrösök vízgyűjtő területén 44,4 mm (a sokéves átlag -53,6 mm - 83 %-a) és a Szamos-Kraszna vízgyűjtőjén 41,0 mm a (sokéves átlag – 53,9 mm - 76 %-a) hullott. A legkevesebb csapadékot a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területén regisztráltak, 33,5 mm-t, amely a sokéves területi átlagcsapadéknak (49,2 mm) a 68 %-a.

2023. szeptemberig a Tisza folyó és részvízgyűjtőire lehullott halmozott csapadékról elmondható, hogy a Kőrösök (itt is csak 3 %-al maradtunk el) kivételével meghaladtuk az I-IX havi sokéves területi átlag értéket.

A legtöbb csapadék közel kilenc hónap alatt Felső -Tiszára 817,7 mm esett, a I-IX havi átlagcsapadék (697,2 mm) 117 %-a. A Bodrogra (684,7 mm), a Sajó - Hernádra (570,4 mm), a Szamos-Krasznára (548,5 mm), a Marosra (550,5 mm) és a Zagyva-Tarnára (534,3 mm) esett a sokéves adott vízgyűjtő I-IX havi átlagcsapadéknak a 108-122 %-a. A legkevesebb csapadék a Kőrösök vízgyűjtőjén 488,8 mm, a sokéves I-IX havi területi átlagcsapadéknak (504,1 mm) a 97 %-a esett le.

2. HŐMÉRSÉKLET:

2023. januárban a napi maximális hőmérséklet nem volt negatív tartományban. 1,7 °C és 13,7 °C között mozgott. A napi minimális hőmérséklet 5 nap volt negatív tartományban, -0,2 és -4,8 °C között változott január 13-án, 24-én, 27-én, 29-én és 30-án. A napi minimális hőmérséklet eddig -4,8 és 5,9 °C között mozgott. Januárban a napi átlaghőmérséklet -0,3 °C és 8,8 °C között ingadozott. A januári átlag hőmérséklet 4,5 °C volt, a sokéves január havi átlag hőmérsékletet (-1,2 °C) 5,7 °C-al haladta meg. **Az észlelés kezdete 1963. óta vizsgálva a januári átlaghőmérsékletet 2023. januárja a 4,5 °C-al a második helyen áll, ennél melegebb 2007. januárjában volt 5,7 °C.** A maximális hőmérsékletet január 1-én észleltük 13,7 °C-al, ez a sokéves január havi maximumtól (16,9 °C) 3,2 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet -4,8 °C január 30-án észlelték, ez az érték a sokéves januári minimális hőmérséklettől (-24,8 °C) 20,0 °C-al maradt el.

Februárban a napi maximális hőmérséklet előző hónaphoz hasonlóan nem volt negatív tartományban, 1,2 °C és 16,5 °C között változott. A napi minimális hőmérséklet 16 nap volt negatív tartományban, -0,9 illetve -9,4 °C között változott. A napi minimális hőmérséklet -9,4 és 9,4 °C között mozgott. Februárban a napi átlaghőmérséklet -3,2 °C és 12,0 °C között ingadozott. A februári átlag hőmérséklet 3,4 °C volt, a sokéves február havi átlag hőmérséklet (0,9 °C) felett volt 2,5 °C-al. A maximális hőmérsékletet február 21-én észleltük, 16,5 °C-ot, amely a sokéves február havi maximumtól (20,3 °C) 3,8 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet -9,4 °C február 9-én észlelték, ez az érték a sokéves februári minimális hőmérséklettől (-24,1 °C) 14,7 °C-al maradt el.

Márciusban a napi maximális hőmérséklet előző két hónaphoz hasonlóan nem volt negatív tartományban, 6,4 °C és 23,2 °C között volt. A napi minimális hőmérséklet 7 nap volt negatív tartományban, -2,1; -1,2; -1,8; -0,7; -2,4; -2,0 illetve -2,3 °C volt március 2-án, 4-én, 5-én, 12-én illetve 17-19 között. A napi minimális hőmérséklet -2,4 és 9,3 °C között

mozgott. Márciusban a napi átlaghőmérséklet 3,2 °C és 14,9 °C között ingadozott. A márciusi átlag hőmérséklet 8,0 °C volt, a sokéves március havi átlag hőmérséklet (5,7 °C) felett van 2,4 °C-al. A maximális hőmérsékletet március 24-én észleltük 23,2 °C-al, ez a sokéves március havi maximumtól (26,0 °C) 2,8 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet -2,4 °C március 17-én észlelték, ez az érték a sokéves márciusi minimális hőmérséklettől (-15,8 °C) 13,4 °C-al maradt el.

Áprilisban a napi maximális hőmérséklet előző hónapokhoz hasonlóan nem volt negatív tartományban, 5,1 °C és 21,5 °C között volt. A napi minimális hőmérséklet 2 nap volt negatív tartományban, -0,8 illetve -2,2 °C volt április 5-én és 6-án. A napi minimális hőmérséklet -2,2 és 11,0 °C között mozgott. Áprilisban a napi átlaghőmérséklet 1,4 °C és 14,4 °C között ingadozott. Az áprilisi átlag hőmérséklet 9,8 °C volt, a sokéves áprilisi havi átlag hőmérséklet (11,4 °C) alatt van 1,7 °C-al. A maximális hőmérsékletet április 23-án észleltük 21,5 °C-al, ez a sokéves április havi maximumtól (29,9 °C) 8,4 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet -2,2 °C április 6-án észlelték, ez az érték a sokéves áprilisi minimális hőmérséklettől (-5,3 °C) 3,1 °C-al maradt el.

Májusban a napi maximális hőmérséklet 13,4 °C és 27,4 °C között változott. A napi minimális hőmérséklet 5,6 és 14,6 °C között mozgott. Májusban a napi átlaghőmérséklet 10,4 °C és 20,4 °C között ingadozott. A májusi átlag hőmérséklet 16,3 °C volt, a sokéves májusi havi átlag hőmérséklet (16,6 °C) alatt van 0,3 °C-al. A maximális hőmérsékletet május 23-án észleltük 27,4 °C-al, ez a sokéves május havi maximumtól (34,0 °C) 6,6 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet 5,6 °C május 8-án észlelték, ez az érték a sokéves májusi minimális hőmérsékletet (0,1 °C) 5,5 °C-al haladta meg.

Júniusban a napi maximális hőmérséklet 20,8 °C és 35,2 °C között volt. A napi minimális hőmérséklet eddig 9,2 és 19,0 °C között mozgott. Júniusban a napi átlaghőmérséklet 15,9 °C és 26,7 °C között ingadozott. A júniusi átlag hőmérséklet 20,6 °C volt, a sokéves júniusi havi átlag hőmérséklet 20,1 °C felett van 0,5 °C-al. A maximális hőmérsékletet június 23-án észleltük 35,2 °C-al, ez a sokéves június havi maximumtól (37,4 °C) 2,2 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet 9,2 °C június 4-én észlelték, ez az érték a sokéves júniusi minimális hőmérséklettől (4,7 °C) 4,5 °C-al haladja meg.

Júliusban a napi maximális hőmérséklet 23,9 °C és 36,3 °C között változott. A napi minimális hőmérséklet 11,4 és 21,0 °C között mozgott. Júliusban a napi átlaghőmérséklet 18,5 °C és 28,2 °C között ingadozott. A júliusi átlag hőmérséklet 24,2 °C volt, a sokéves júliusi havi átlag hőmérséklet 21,8 °C felett van 2,4 °C-al. A maximális hőmérsékletet július 17-én észleltük 36,3 °C-al, ez a sokéves július havi maximumtól (40,8 °C) 4,5 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet 11,4 °C július 27-én észlelték, ez az érték a sokéves júliusi minimális hőmérsékletet (7,3 °C) 4,1 °C-al haladja meg.

Augusztusban a napi maximális hőmérséklet 20,4 °C és 38,0 °C között volt. A napi minimális hőmérséklet 10,7 és 20,8 °C között mozgott. Augusztusban a napi átlaghőmérséklet 17,3 °C és 30,1 °C között ingadozott. Az augusztusi átlag hőmérséklet 23,9 °C volt, a sokéves augusztus havi átlag hőmérséklet 21,1 °C felett volt 2,8 °C-al. A maximális hőmérsékletet augusztus 28-án észleltük 38,0 °C-al, ez a sokéves augusztus havi maximumtól (38,9 °C) csak 0,9 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet 10,7 °C augusztus 9-én észlelték, ez az érték a sokéves augusztusi minimális hőmérsékletet (5,7 °C) pontosan 5,0 °C-al haladta meg.

Szeptemberbenben a napi maximális hőmérséklet 18,8 °C és 32,9 °C között volt. A napi minimális hőmérséklet eddig 11,8 és 19,3 °C között mozgott. Szeptemberben a napi átlaghőmérséklet 16,3 °C és 23,6 °C között ingadozott. A szeptemberi átlag hőmérséklet 20,9 °C volt, a sokéves szeptember havi átlag hőmérséklet 16,4 °C felett van 4,5 °C-al. A maximális hőmérsékletet szeptember 13-án észleltük 32,9 °C-al, ez a sokéves szeptember havi maximumtól (36,9 °C) 4,0 °C-al maradt el. A minimális hőmérsékletet 11,8 °C szeptember 1-én észlelték, ez az érték a sokéves szeptemberi minimális hőmérsékletet (-1,3 °C) 13,1 °C-al haladja meg.

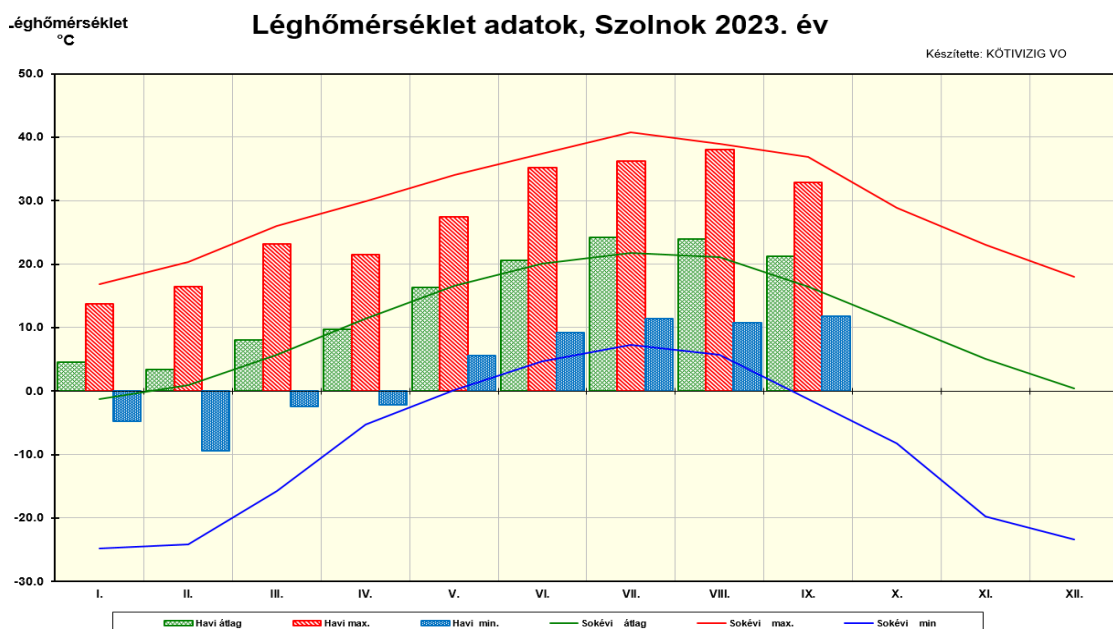
Szeptemberig vizsgálva a havi maximumokat, az értékek a sokéves adott havi maximum alatt maradtak 3,2 – 3,8 – 2,8 – 8,4 – 6,6 – 2,2 – 4,5 -0,9 illetve 4,0 °C-al. Augusztusban

közéltettük meg legjobban a sokéves augusztusi maximális (38,9 °C) hőmérsékletet, attól 2023 (38,0 °C) csak 0,9 °C-al maradtunk el.

Szeptemberig a havi átlag hőmérsékletek a sokéves adott havi átlaghőmérsékletek felett voltak januártól márciusig 5,7 °C-al, 2,5 °C-al és 2,4 °C-al, áprilisban, májusban a sokéves átlag alatt van 1,7; 0,2 °C-al, júniusban, júliusban, augusztusban és szeptemberben 0,5; 2,4; 2,8 illetve 4,5 °C-al felette voltunk. Májusban (16,4 °C) voltunk legközelebb a sokéves májusi átlag (16,6 °C) hőmérsékletéhez attól csak 0,2 °C-al tértünk el.

A havi minimális hőmérséklet az év eddigi hónapjaiban nem érte el a sokéves, adott havi minimális értéket, amely havi sokéves minimális hőmérséklet felett volt 20,0, 14,7, 13,4, 3,1, 5,5, 4,5, 4,1, 5,0 illetve 13,1 °C-al. 2023. áprilisában (-2,2 °C) voltunk legközelebb a sokéves áprilisi minimális (-5,3 °C) hőmérsékletéhez. Az eltérés ebben a hónapban 3,1 °C volt.

Az év eddigi leghidegebb napja február 9-én volt -9,4 °C-al, a sokéves éves minimális hőmérséklet -24,8 °C, amit 1987. január 13-án észleltek, de 2023 évből még hátra vannak hideg hónapok. 2023. évben a legmelegebb nap augusztus 28-án volt 38,0 °C-al a sokéves éves maximális hőmérséklet 40,8 °C, 2007. július 20-án volt.

Januárban a fagyos napok száma 5 nap volt ez a sokéves, január havi fagyos nap (24 nap) száma alatt maradt 19 nappal. Téli és zord napunk még nem volt, a sokéves téli napok száma januárban (11 nap), a sokéves januári zord nap száma 3 nap.

Februárban a fagyos napok száma 16 nap volt ez a sokéves, február havi fagyos nap (19 nap) száma alatt maradt 3 nappal. Téli és zord napunk nem volt, a sokéves téli napok száma februárban (5 nap), a sokéves, februári zord nap száma 2 nap.

Márciusban a fagyos napok száma 7 nap volt ez a sokéves, március havi fagyos nap (11 nap) száma alatt maradt 4 nappal. Téli és zord napunk nem volt, a sokéves téli napok száma márciusban (1 nap), márciusban zord napunk már nem szokott lenni.

Áprilisban a fagyos napok száma 2 nap volt ez a sokéves, április havi fagyos nap (1 nap) számát meghaladja 1 nappal. Téli és zord napunk áprilisban már nem szokott lenni. Áprilisban már szokott lenni meleg nap, a sokéves nyári napok száma 1 nap, 2023 áprilisában nem volt nyári nap.

Májusban már megjelentek a meleg napok 9 nap nyári nap volt ez a sokéves, május havi nyári nap számával pontosan megegyezik. Hőség napunk májusban nem volt. Májusban már szokott lenni 1 nap hőség nap.

Júniusban a nyári napok száma 20 nap volt ez a sokéves, június havi nyári nap (17 nap) számánál 3 nappal több. A sokéves hőség napok száma 5 nap, pontosan ezzel megegyező hőség nap volt ebben a hónapban, forróság napunk 1 nap volt június 23-án, amikor a napi maximális hőmérséklet 35,2 °C volt.

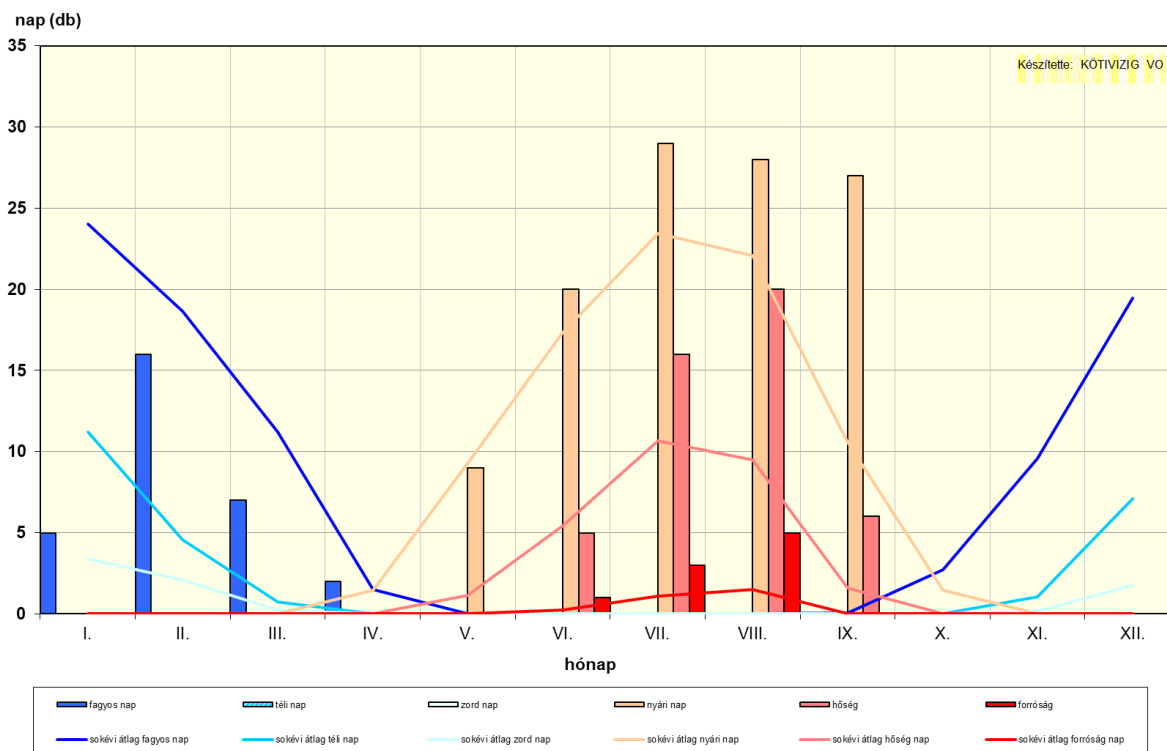
Júliusban a nyári napok száma 29 nap volt ez a sokéves, július havi nyári nap (23 nap) számánál 6 nappal több. A hőség napok száma 16 nap, a sokéves júliusi hőség nap száma 11 nap ennél 5 nappal több volt ebben a hónapban, forróság napunk 3 nap volt júliusban 16, 17 és 24-én, amikor a napi maximális hőmérséklet 35,0 °C felett volt, a sokéves júliusi forróság napok száma 1 nap.

Augusztusban a nyári napok száma 28 nap volt ez a sokéves, augusztus havi nyári nap (22 nap) számánál 6 nappal több. A hőség napok száma 20 nap volt, a sokéves augusztusi hőség nap száma 9 nap ennél 11 nappal több volt ebben a hónapban, forróság napunk 5 nap volt augusztusban 22-23 és 26-28 között, amikor a napi maximális hőmérséklet 35,0 °C felett volt, a sokéves augusztusi forróság napok száma 1 nap.

Szeptemberbenben a nyári napok száma 27 nap volt ez a sokéves, szeptember havi nyári nap (11 nap) számánál 16 nappal több. A sokéves hőség napok száma 2 nap, eddig 6 hőség nap volt ebben a hónapban, forróság napunk nem volt.

2023. szeptemberig elemezve, fagyos nap 30 alkalommal volt, ami a sokéves éves fagyos napok számától (87 nap) 57 nappal kevesebb. Téli napunk nem volt, a sokéves évi téli napok száma (25 nap). Zord napunk eddig még szintén nem volt, a sokéves évi zord nap száma 8 nap. Eddig 113 nap nyári nap volt a sokéves nyári napok száma 85 nap, hőség nap szeptemberig 47 nap (sokéves 28 nap), forróság nap 9 nap (sokéves forróság napok száma 3 nap) fordult elő.

Fagyos, téli, zord, nyári, hőség, forróság napok Szolnok 2023. év

- ¹ Fagyos nap: napi minimum léghőmérséklet kisebb 0,0 °C-nál
- ¹ Téli nap: napi maximum léghőmérséklet kisebb 0,0 °C-nál
- ¹ Zord nap: napi minimum léghőmérséklet kisebb -10,0 °C-nál
- ¹ Nyári nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 25,0 °C-nál
- ¹ Hőség nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 30,0 °C-nál
- ¹ Forró nap: napi maximum léghőmérséklet nagyobb 35,0 °C-nál

3. NAPSÜTÉSES ÓRÁK SZÁMA:

Januárban 54,0 órán át sütött a nap, amely 5,3 órával kevesebb, mint a sokéves, januári napsütéses órák száma (59,3 óra). Januárban 16 nap volt, amikor egyáltalán nem sütött a nap. A legtöbb órát január 31-én sütött a nap, összesen 7,2 órát.

Februárban 125,1 órán át sütött a nap, amely 33,9 órával kevesebb, mint a sokéves, februári napsütéses órák száma (91,2 óra). Februárban 3 nap volt, amikor egyáltalán nem volt látható a nap, 3-án, 26-án és 28-án. A legtöbb órát február 21-én sütött a nap, összesen 8,6 órát.

Márciusban 175,7 órán át sütött a nap, amely 25,5 órával több, mint a sokéves, márciusi napsütéses órák száma (150,2 óra). Márciusban 5 nap volt, amikor egyáltalán nem volt látható a nap, 5, 6, 7, 15 és 27-én. A legtöbb órát március 28-án sütött a nap, összesen 11,1 órát.

Áprilisban 155,7 órán át sütött a nap, amely 38,7 órával kevesebb, mint a sokéves, áprilisi napsütéses órák száma (194,4 óra). Áprilisban 5 nap volt, amikor egyáltalán nem volt látható a nap, 7 és 8-án, 14-én, 16-án és 24-én. A legtöbb órát április 22-én sütött a nap, összesen 11,3 órát.

Májusban 227,1 órán át sütött a nap, amely 13,9 órával kevesebb, mint a sokéves, májusi napsütéses órák száma (241,0 óra). Májusban 5 nap volt, amikor egyáltalán nem volt látható a nap, 12-én, 14-én, 15-én, 16-án és 18-án. A legtöbb órát május 21-én sütött a nap, összesen 13,2 órát.

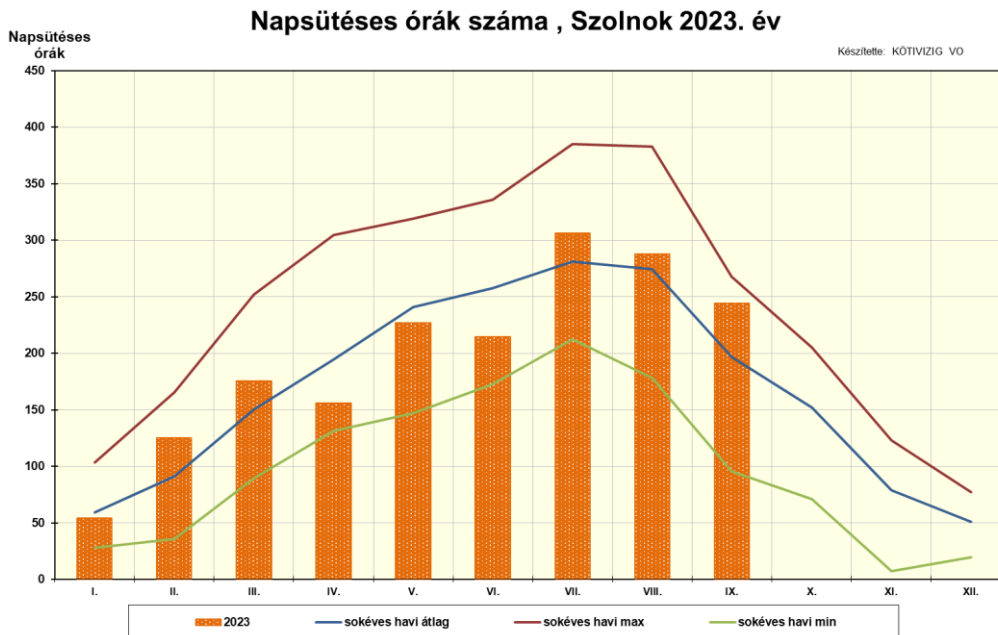
Júniusban 214,8 órán át sütött a nap, amely 42,7 órával kevesebb, mint a sokéves, júniusi napsütéses órák száma (257,5 óra). Júniusban 1 nap volt, amikor egyáltalán nem sütött a nap 6-án. A legtöbb órát június 1-én sütött a nap, összesen 12,6 órát.

Júliusban 306,1 órán át sütött a nap, amely 24,8 órával több, mint a sokéves, júniusi napsütéses órák száma (281,3 óra). Júliusban minden nap sütött a nap, a legkevesebbet július 4-én 1,4 órát. A legtöbb órát július 15-én sütött a nap, összesen 13,0 órát.

Augusztusban 287,9 órán át sütött a nap, amely 13,4 órával több, mint a sokéves, augusztusi napsütéses órák száma (274,5 óra). Augusztusban, júliushoz hasonlóan minden nap sütött a nap. Legkevesebb ideig augusztus 29-én 0,2 órát, a legtöbb órát augusztus 14-én sütött a nap, összesen 13,1 órát.

Szeptemberben 244,1 órán át sütött a nap, amely 47,2 órával több, mint a sokéves szeptemberi napsütéses órák száma (196,9 óra). Szeptemberben 1 nap volt, amikor egyáltalán nem sütött a nap 24-én. A legtöbb órát szeptember 1-én sütött a nap, összesen 11,9 órát.

2023. szeptemberig elemezve, a napsütéses órák számát tekintve 1821,6 órát sütött a nap. (A sokéves éves napsütéses órák száma 2028,2 óra.) Az I-IX. havi sokéves napsütéses órák száma 1746,4 óra, 2023-ban eddig 1821,6 órát sütött a nap ez 75,2 órával több a sokéves I-IX. havi átlagnál.

4. FOLYÓK VÍZJÁRÁSA:

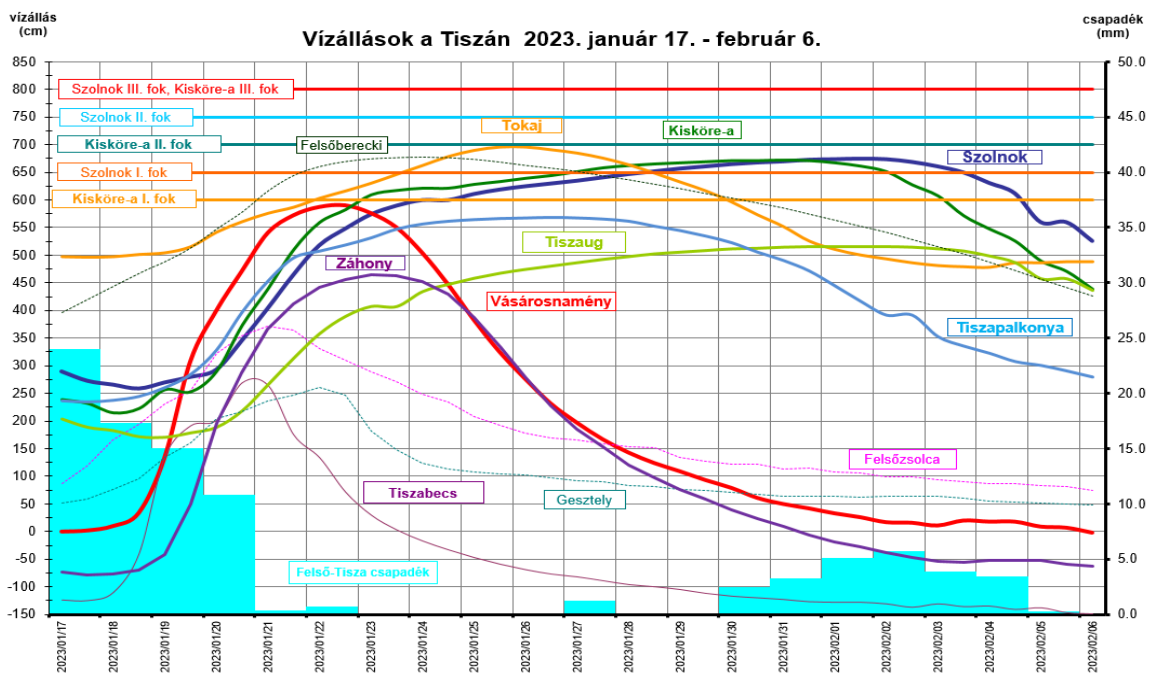
Tisza:

Január első felében a csapadékos időjárás hatására a Tiszán és mellékfolyóin (Bodrog, Sajó-Hernád) árhullámok alakultak ki. Január 17-19 között a Bodrog vízgyűjtőjére 48,5 mm csapadék esett, ez a sokéves januári Bodrogi átlagnak (46,0 mm) a 106 %-a, a Sajó-Hernád vízgyűjtőre 47,1 mm, a sokéves Sajó-Hernádi átlagnak (26,7 mm) a 177 %-a esett 3 nap alatt.

A Tiszai árhullám Vásárosnaménynál 01.22-én 16 órakkor 592 cm-rel (I. fok 600 cm) tetőzött. Kisköre-alsónál az I. fokú (600 cm) árvízvédelmi készültségi szintet január 23-án hajnalban 1:00-kor érte el a vízállás. A Kiskörei Vízlépcsőnél a duzzasztást január 23-án 9:00-kor, a Kisköre-alsó 613 cm-es vízállásánál megszüntették. Szolnoknál a I. fokú készültségi szintet, 650 cm-t január 28-án 15:00-kor érte el a folyó. Az árhullám Tiszafürednél 29-én hajnalban 1:00 – 4:00 között 647 cm-el, Kisköre-alsónál 31-én 8:00-kor 674 cm-el, Szolnoknál február 1-én 13:00 – 23:00 között 674 cm-el tetőzött. Tiszalöknél február 1-én hajnalban kezdtek el duzzasztani, ezt követően Kiskörénél február 2-án 10:00-kor, Kisköre-felső 654 cm és Kisköre-alsó 649 cm-es vízállásnál kezdték meg a duzzasztást. A duzzasztás megkezdésének következtében az apadás üteme felgyorsult, a vízállás apadása az I. fokot Kisköre-alsónál (600 cm) február 3-án 10:00-kor, Szolnoknál (650 cm) pedig február 3-án 18:00-kor érte el.

Januárban a Tiszafüredi vízmércén a vízállás 480 és 647 cm között ingadozott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás 674 cm január 31-én, a legkisebb vízállás 209 cm, január 18-án volt. Szolnokon a maximális vízállás 672 cm, január 31-én, a legkisebb vízállás 257 cm január 18-án volt. Az januári átlagos vízállás Tiszafürednél 543 cm, a sokéves átlag vízállás (503 cm) felett volt 40 cm-el, Kisköre-alsónál 428 cm, mely a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett helyezkedett el 298 cm-el. Szolnokon pedig 439 cm volt, ez az érték a sokéves szolnoki átlag vízállás felett mértük 289 cm-el (150 cm).

Kisköre-alsónál ADCP-vel mért maximális vízhozam 1415 m³/s (január 28.), Szolnokon 1365 m³/s (január 30.) volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 967 m³/s és Szolnoknál 981 m³/s volt.

Februárban a Tiszafüredi vízmércén a vízállás 475 és 609 cm között ingadozott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás 670 cm február 1-én, a legkisebb vízállás 0 cm, február 19-én volt. Szolnokon a maximális vízállás 674 cm, február 1-én, a legkisebb vízállás 54 cm február 18-án volt.

A februári átlagos vízállás Tiszafürednél 527 cm, a sokéves átlag vízállás (503 cm) felett volt 24 cm-el, Kisköre-alsónál 331 cm, mely a sokéves átlag vízállás (130 cm) felett helyezkedett el 201 cm-el. Szolnokon pedig 366 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki átlag vízállás felett mértük 166 cm-el (150 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 1333 m³/s, Szolnokon 1361 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 786 m³/s és Szolnoknál 825 m³/s volt.

Februárban 17-én és 18-án két nap alatt a Felső-Tiszán területi átlagban 35,5 mm csapadékot észleltek, melynek hatására a Közép-Tiszán fokozati szint alatti árhullám vonult le, Kisköre-alsónál február 26-án tetőzött 595 cm-el, Szolnoknál 592 cm-el 27-én. Az apadás csak pár napig tartott, mert a Felső-Tiszán 24-25-én összesen 26,6 mm csapadékot észleltünk területi átlagban, a Szamos-Krasznán pedig 26-án 15,0 mm-t. A lehullott csapadék hatására a vízállás ismét emelkedni kezdett Kisköre-alsónál az I. fokú 600 cm-es vízállást március 1-én 23:00-kor 602 cm-el értük el. A Kiskörei Vízlépcsőnél a duzzasztást március 2-án 11 órákor megszüntették. Az árhullám március 2-án 14:00-kor tetőzött Kisköre-alsónál 632 cm-el. A Kiskörei duzzasztást 3-án 13:30-kor kezdték meg, a vízállás február 5-én 14:00-kor csökkent az I fokú 600 cm alá. Szolnoknál 632 cm-el tetőzött az árhullám március 5-én.

Márciusban a Tiszán két kisebb vízszintemelkedés volt megfigyelhető, de fokozati szintet egyik sem érte el, a Tiszafüredi vízmércén a vízállás 521 és 594 cm között ingadozott. Az első árhullám Kisköre-alsónál 632 cm-el március 2-án, Szolnokon 632 cm-el, március 5-én tetőzött. A második árhullám Kisköre-alsónál 548 cm-el március 15-én, Szolnokon 556 cm-el, szintén március 15-én tetőzött.

Márciusban a legkisebb vízállás Kiskörealsónál 157 cm, március 26-án, Szolnoknál 211 cm március 16-án volt.

Márciusban az átlagos vízállás Tiszafürednél 552 cm, a sokéves márciusi átlag vízállás (528 cm) felett volt 24 cm-el, Kisköre-alsónál 402 cm, mely a sokéves márciusi átlag vízállás (317 cm) felett helyezkedett el 85 cm-el. Szolnokon pedig 451 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki márciusi átlag vízállás felett mértük 113 cm-el (338 cm). Kiskörén a

maximális vízhozam 1360 m³/s, Szolnokon 1273 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 845 m³/s és Szolnoknál 908 m³/s volt.

Március végén és április elején a vízgyűjtőre lehullott csapadék hatására ismét árhullám vonult le a Tiszán. **Áprilisban** a Tiszafüredi vízmércén a vízállás 574 és 616 cm között ingadozott. Kisköre-alsónál a maximális vízállás 453 cm április 11-én, a legkisebb vízállás 144 cm, április 26-án volt. Szolnokon a maximális vízállás 487 cm, április 11-én, a legkisebb vízállás 197 cm április 28-án volt.

Áprilisban az átlagos vízállás Tiszafürednél 597 cm, a sokéves áprilisi átlag vízállás (588 cm) felett volt 9 cm-el, Kisköre-alsónál 313 cm, mely a sokéves áprilisi átlag vízállás (384 cm) alatt helyezkedett el 71 cm-el. Szolnokon pedig 353 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki áprilisi átlag vízállás alatt mértük 24 cm-el (377 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 939 m³/s, Szolnokon 1069 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 733 m³/s és Szolnoknál 794 m³/s volt. Április 24-25-én a Felső-Tiszán két nap alatt 19,7-22,5 mm csapadék esett területi átlagban, melynek hatására a hónap végén ismét vízszint emelkedés volt tapasztalható.

Májusban a Tiszán csak kisebb vízszintemelkedések voltak megfigyelhetők. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 570 cm, a sokéves májusi átlag vízállás (566 cm) felett volt 4 cm-el. Kisköre-alsónál 92 cm, mely a sokéves májusi átlag vízállás (95 cm) alatt helyezkedett el 3 cm-el. Szolnokon pedig 142 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki májusi átlag vízállás alatt mértük 89 cm-el (231 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 804 m³/s, Szolnokon 823 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 440 m³/s és Szolnoknál 502 m³/s volt.

Júniusban a Tiszán szintén csak kisebb vízszintemelkedések voltak megfigyelhetők. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 560 cm, a sokéves júniusi átlag vízállás (564 cm) alatt volt 4 cm-el. Kisköre-alsónál -40 cm, mely a sokéves júniusi átlag vízállás (59 cm) alatt helyezkedett el 99 cm-el. Szolnokon pedig 19 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki júniusi átlag vízállás alatt mértük 87 cm-el (106 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 472 m³/s, Szolnokon 462 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 299 m³/s és Szolnoknál 343 m³/s volt. A maximális vízállás Kisköre-alsónál június 28-án 72 cm, Szolnoknál június 28-án 116 cm, míg a minimális vízállás Kisköre-alsónál június 8-án -139 cm, Szolnoknál június 8-án -82 cm volt.

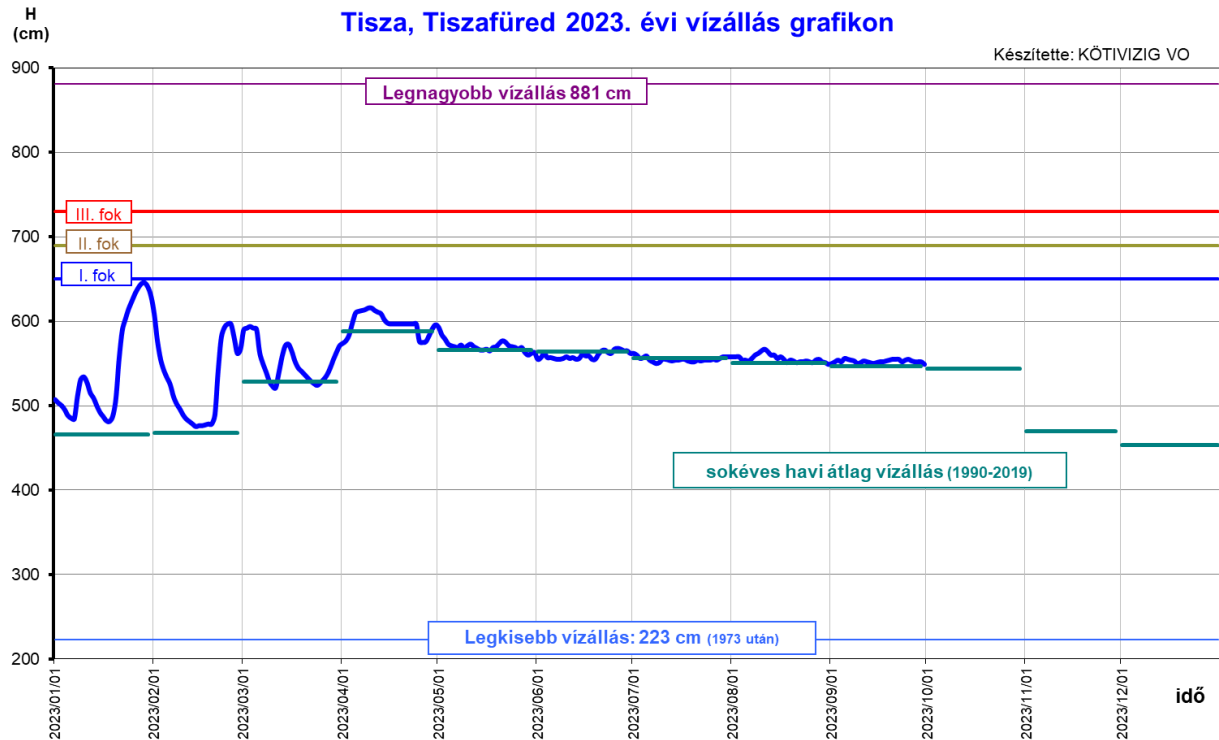
Júliusban a Tiszán az előző hónapokhoz hasonlóan csak kisebb vízszintemelkedések voltak megfigyelhetők. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 555 cm, a sokéves júliusi átlag vízállás (556 cm) alatt volt 1 cm-el. Kisköre-alsónál -153 cm, mely a sokéves júliusi átlag vízállás (-55 cm) alatt helyezkedett el 98 cm-el. Szolnokon pedig -98 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki júliusi átlag vízállás alatt mértük 82 cm-el (-16 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 342 m³/s, Szolnokon 405 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 188 m³/s és Szolnoknál 230 m³/s volt. A maximális vízállás Kisköre-alsónál július 1-én 18 cm, Szolnoknál július 1-én 84 cm, míg a minimális vízállás Kisköre-alsónál július 21-én -227 cm, Szolnoknál július 25-én -165 cm volt.

Augusztusban a Tiszán kisebb vízszintemelkedés volt megfigyelhető. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 556 cm, a sokéves augusztusi átlag vízállás (551 cm) felett volt 5 cm-el. Kisköre-alsónál -156 cm, mely a sokéves augusztusi átlag vízállás (-115 cm) alatt helyezkedett el 41 cm-el. Szolnokon pedig -108 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki augusztusi átlag vízállás alatt mértük 32 cm-el (-76 cm). Kiskörén a maximális vízhozam 437 m³/s, Szolnokon 238 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 189 m³/s és Szolnoknál 238 m³/s volt. A maximális vízállás Kisköre-alsónál augusztus 11-én 62 cm, Szolnoknál augusztus 12-én 98 cm, míg a minimális vízállás Kisköre-alsónál augusztus 31-én 14:00-kor -275 cm, Szolnoknál augusztus 31-én 22:00-tól -216 cm volt.

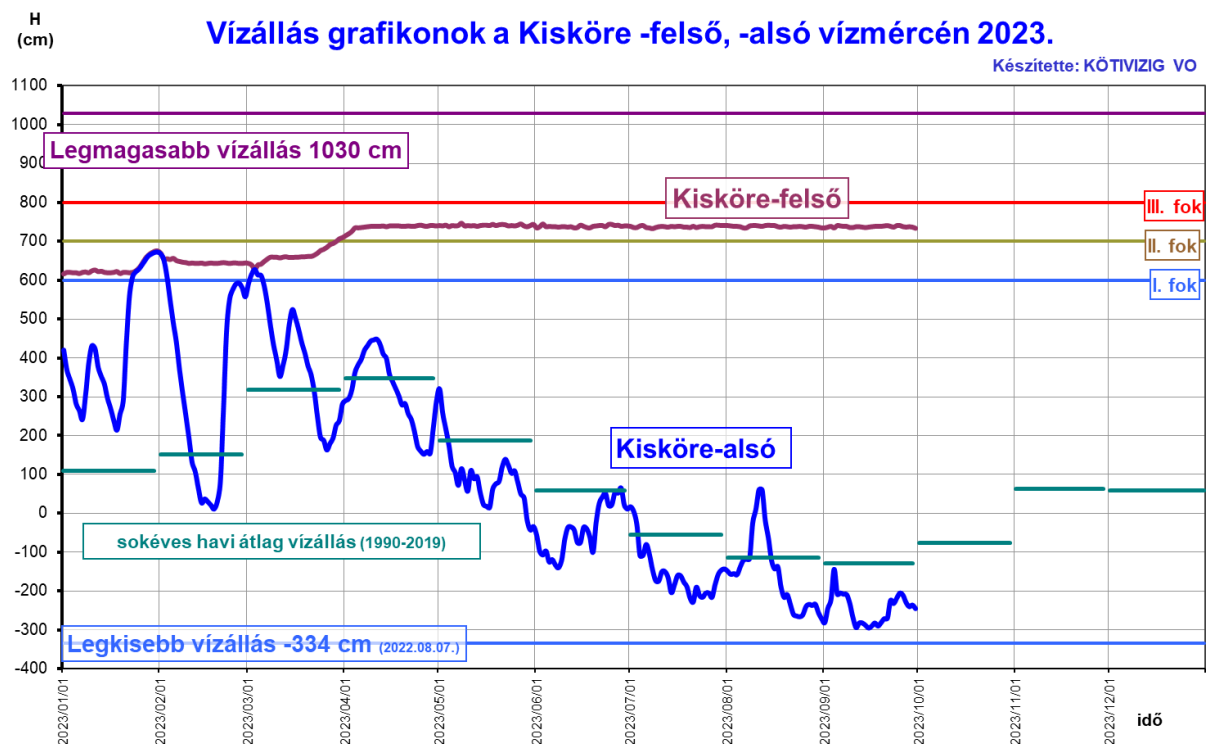
Szeptember elején a Tiszán kisebb vízszintemelkedés volt megfigyelhető, azóta alig változó vízállást tapasztalunk. Az átlagos vízállás Tiszafürednél 553 cm, a sokéves szeptemberi átlag vízállás (547 cm) felett volt 6 cm-el. Kisköre-alsónál -245 cm, mely a sokéves szeptemberi átlag vízállás (-129 cm) alatt helyezkedett el 116 cm-el. Szolnokon pedig -203 cm volt, ezt az értéket a sokéves szolnoki szeptemberi átlag vízállás alatt

mértük 107 cm-el (-96 cm). Kiskörén eddig a maximális vízhozam 230 m³/s, Szolnokon 199 m³/s volt. Az átlagos vízhozam Kisköre-alsónál 117 m³/s és Szolnoknál 137 m³/s volt. A maximális vízállás Kisköre-alsónál szeptember 4-én -143 cm, Szolnoknál szintén 4-én -142 cm volt. A minimális vízállást Kisköre-alsónál szeptember 15-én -294 cm, Szolnoknál szeptember 15-16-án mérték, értéke -241 cm volt.

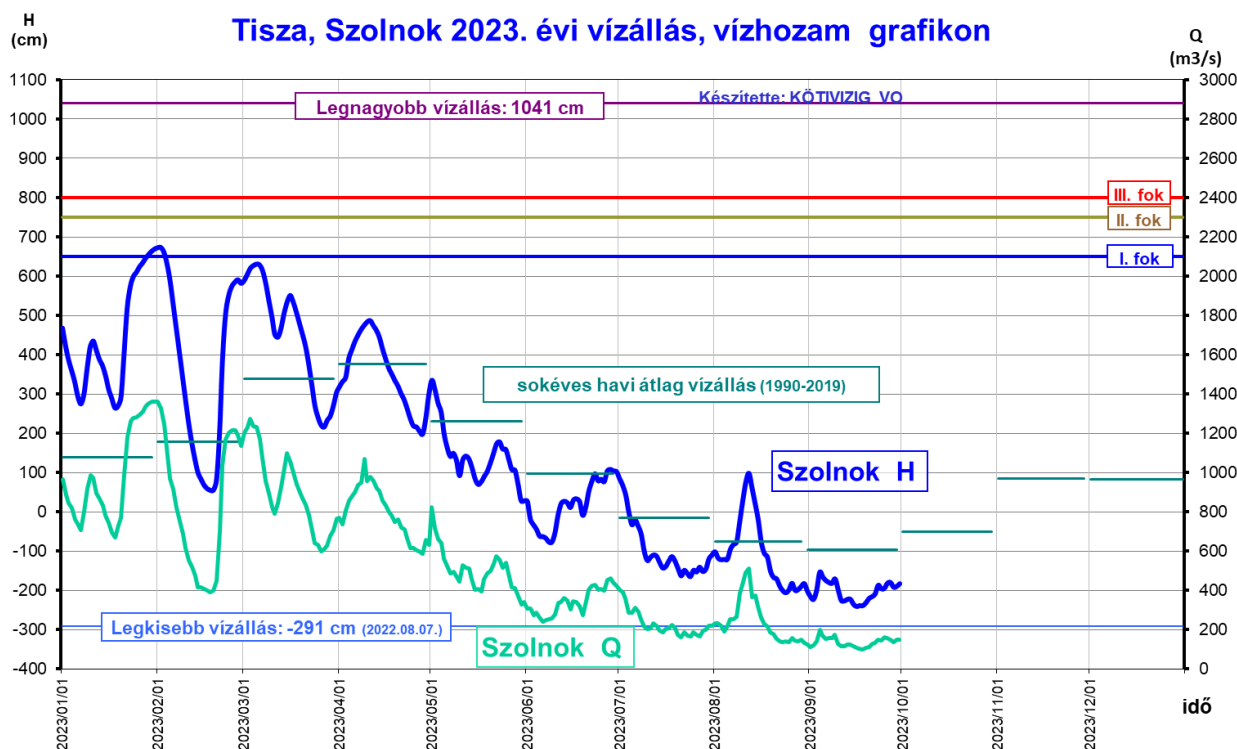
A Tisza tiszafüredi szelvényében 2023 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

A Tisza kiskörei szelvényében 2023 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

A Tisza szolnoki szelvényében 2023 évben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

2023-ban, szeptember végéig a Közép-Tiszán minden hónapban megfigyelhettünk kisebb, közepes vízszintemelkedéseket, de fokozati szintet csak Kiskörén és az alatti szakaszon haladta meg a januári, illetve a március elejei árhullám. A januári árhullám Tiszafürednél (I. fok 650 cm) 29-én hajnalban 1:00 – 4:00 között 647 cm-el, Kisköre-alsónál (I. fok 600 cm) 31-én 8:00-kor 674 cm-el, Szolnoknál (I. fok 650 cm) február 1-én 13:00 – 23:00 között 674 cm-el tetőzött. A márciusi árhullám Kisköre-alsónál (I. fok. 600cm) 632 cm-en 2-án 14:00-kor és Szolnoknál (I. fok 650 cm) 632 cm-el 5.-én 13:00 - 16:00 között tetőzött a vízállás.

2023. évben eddig a legkisebb vízállás Kisköre-alsónál -294 cm volt, szeptember 15-én, a tavalyi legkisebb víz felett 40 cm-el (LKV -334 cm, 2022.08.07.), Szolnoknál -241 cm volt, szeptember 16-án, a tavalyi legkisebb víz felett 50 cm-el (LKV -291 cm, 2022.08.07.). A maximális vízállás eddig Kisköre-alsónál január 31-én 8:00-kor 674 cm, Szolnoknál február 1-én 13:00 – 23:00 között 674 cm volt.

Zagyva:

Január 9-én a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területére területi átlagban lehullott 18,2 mm csapadék hatására kisebb árhullám alakult ki, amely Jászteleknél január 12-én 13:00 – 16:00 között tetőzött 237 cm-el. Az apadás nem tartott sokáig, január 16-18 között három nap alatt újabb 45,4 mm eső esett a vízgyűjtőre, amely hatására a Zagyván és a Tarnán is árhullámok indultak el. Jászteleknél az I.fokú (350 cm) árvízvédelmi készültségi szintet 19-én 6:00-kor értük el 352 cm-el. A csapadék utánpótlás a következő napokban sem szűnt meg, a vízállás tovább emelkedett. A II. fokot (450 cm) 19-én 24:00-kor érte el a vízszint 451 cm-el. Jászteleknél az árhullám január 21-én 17:00 – 19:00 között tetőzött 493 cm-el. A Zagyván lassú apadást figyelhettünk meg, amelyet a Tiszán levonuló árhullám visszaduzzasztása tovább mérsékelte. A Zagyva Jászteleknél a II. fokú, 450 cm-es vízállás alá 23-án 2:00-kor apadt le. A fokozat megszüntetésére 25-én 18:00-kor került sor 351 cm-es vízállásnál.

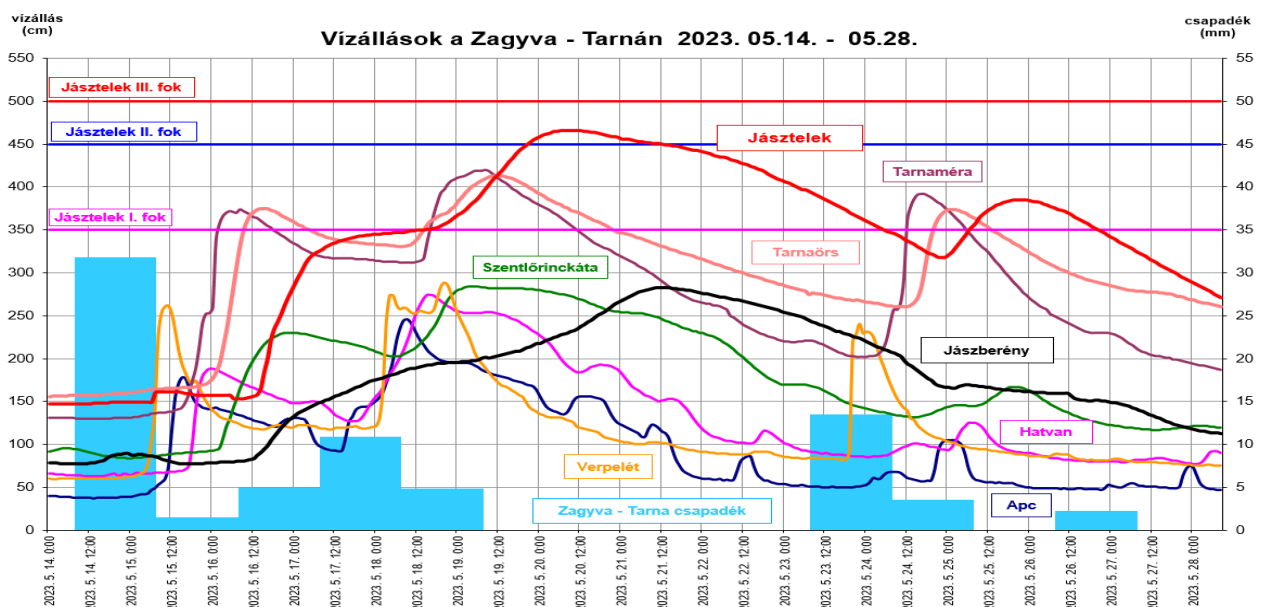
Januárban a Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 243 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva 97 cm-el magasabb. Az átlagos vízhozam 16,3 m³/s volt. A

maximális vízállás 493 cm január 21-én, a minimális vízállás 127 cm január 8.-án fordult elő.

Februárban a Zagyván apadó tendenciát figyelhettünk meg. Jászteleknél az átlagos vízállás februárban 170 cm (sokéves átlag vízállás 146 cm) a sokéveshez viszonyítva 24 cm-el maradtunk el. Az átlagos vízhozam 6,09 m³/s volt.

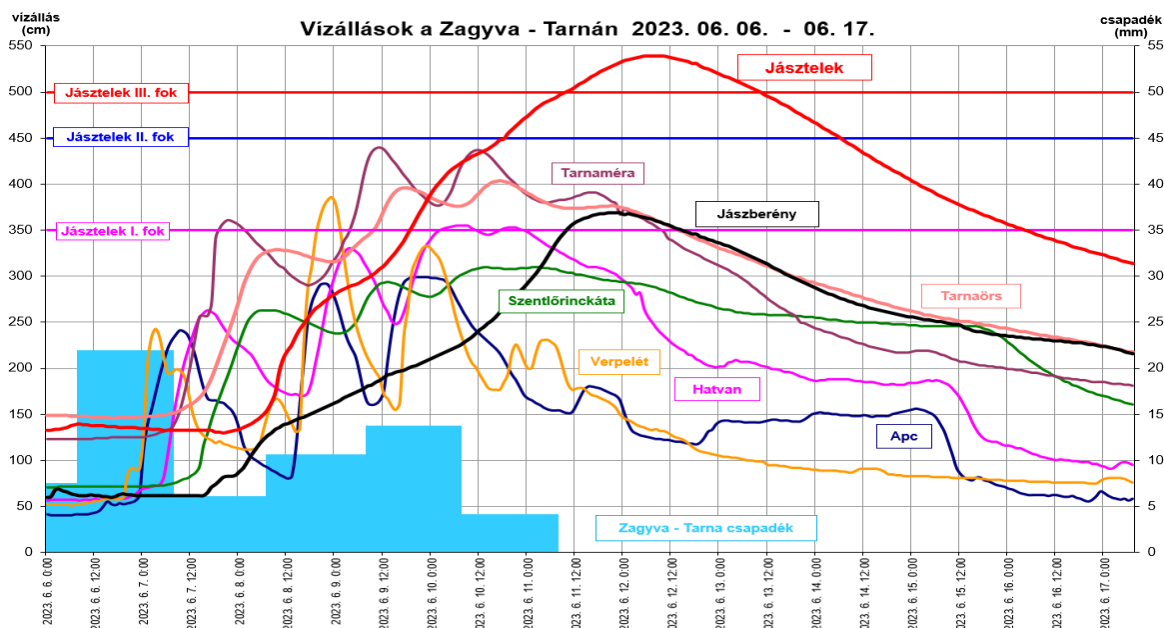
Március elején a Zagyván alig változó vízállásokat figyelhettünk meg, a hónap végén a vízgyűjtőre két nap alatt lehullott 21,3 mm csapadék hatására kisebb vízszintemelkedés volt tapasztalható, március 30-31-én tetőzött 219 cm-el. Jászteleknél az átlagos vízállás márciusban 151 cm (sokéves márciusi átlag vízállás 205 cm) a sokéves márciusi átlaghoz viszonyítva 54 cm-el maradt el. Az átlagos vízhozam 4,59 m³/s volt.

Április elején folytatódott az apadásban a Zagyván Jászteleknél az átlagos vízállás 169 cm (sokéves áprilisi átlag vízállás 190 cm) a sokéves áprilisi átlaghoz viszonyítva 21 cm-el maradtunk el. Az átlagos vízhozam 6,10 m³/s volt. Április 24-25-én a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére két nap alatt 12,7 mm csapadék esett területi átlagban, melynek hatására a hónap végén ismét kisebb vízszint emelkedés volt tapasztalható.

Május 14-én egy Mediterán ciklon következtében jelentős csapadék hullott a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területére, területi átlagban 31,8 mm, de a Kékesen egy nap alatt 58,0 mm-t regisztráltak. A lehullott csapadék hatására mind a Zagyva és mind a Tarna felső szakaszain árhullámok indultak el. Május 15 – 18 közötti időszakban, területi átlagban a vízgyűjtőre további 21,2 mm eső esett le. A felső vízmércéken két árhullám alakult ki egymás után, a Zagyva Jászteleknél az I. fokú 350 cm-es árvízvédelmi készülségi szintet május 18-án 12:00-kor érte el, míg a II. fokot (450 cm) május 19-én 21:00-kor 452 cm-el. Jászteleknél a tetőző vízállás 466 cm volt május 20. 6:00 – 12:00 között. II. fok alá május 21-én 13:00-kor került a vízállás, a fokozati szint megszüntetését, 350 cm-t május 24-én 5:00-kor érte el a vízállás. Az apadás nem tartott sokáig, mert a vízgyűjtő területre szintén leesett két nap alatt 23-24 között 17,1 mm csapadék, mind a Zagyván és mind a Tarnán ismét árhullám indult el, Jászteleknél a vízállás május 25-én 6:00-kor szintén elérte az I. fokú 350 cm-es vízállást. A második árhullám Jászteleknél 25-én 19-23 között tetőzött 385 cm-el, az I fokú 350 cm-es vízállást május 26-án 20:00-kor értük el.

Májusban az átlagos vízállás Jászteleknél 244 cm (sokéves májusi átlag vízállás 179 cm) a sokéves májusi átlaghoz viszonyítva 65 cm-el magasabb. Az átlagos vízhozam 15,9 m³/s volt.

Június 5-10 között egy mediterrán ciklon következtében jelentős csapadék hullott a Zagyva-Tarna vízgyűjtő területére, 5-én és 6-án területi átlagban 2 nap alatt 29,5 mm, de a Kékesen egy nap alatt 6-án 100,9 mm-t regisztráltak. A lehullott csapadék hatására mind a Zagyva és mind a Tarna felső szakaszain árhullámok indultak el. A csapadék tovább esett június 7-9 között területi átlagban további 34,8 mm esett. A csapadéktevékenységek hatására a felső vízmércéken három illetve négy árhullám alakult ki egymás után, a Zagyva Jászteleknél az I. fokú 350 cm-es árvízvédelmi készültségi szintet június 9-én 19:00-kor érte el, a II. fokot (450 cm) június 10-én 19:00-kor 455 cm-el, míg a III. fokot (500 cm) június 11-én 10:00-kor 501 cm-el. Jászteleknél a tetőző vízállás 539 cm volt június 12. 5:00 – 10:00 között. III. fok alá június 13-án 11:00-kor 497 cm-el, II. fok alá június 14-én 7:00-kor 447 cm-el került a vízállás, a fokozati szint megszüntetését, 350 cm-t június 16-án 4:00-kor érte el a vízállás.

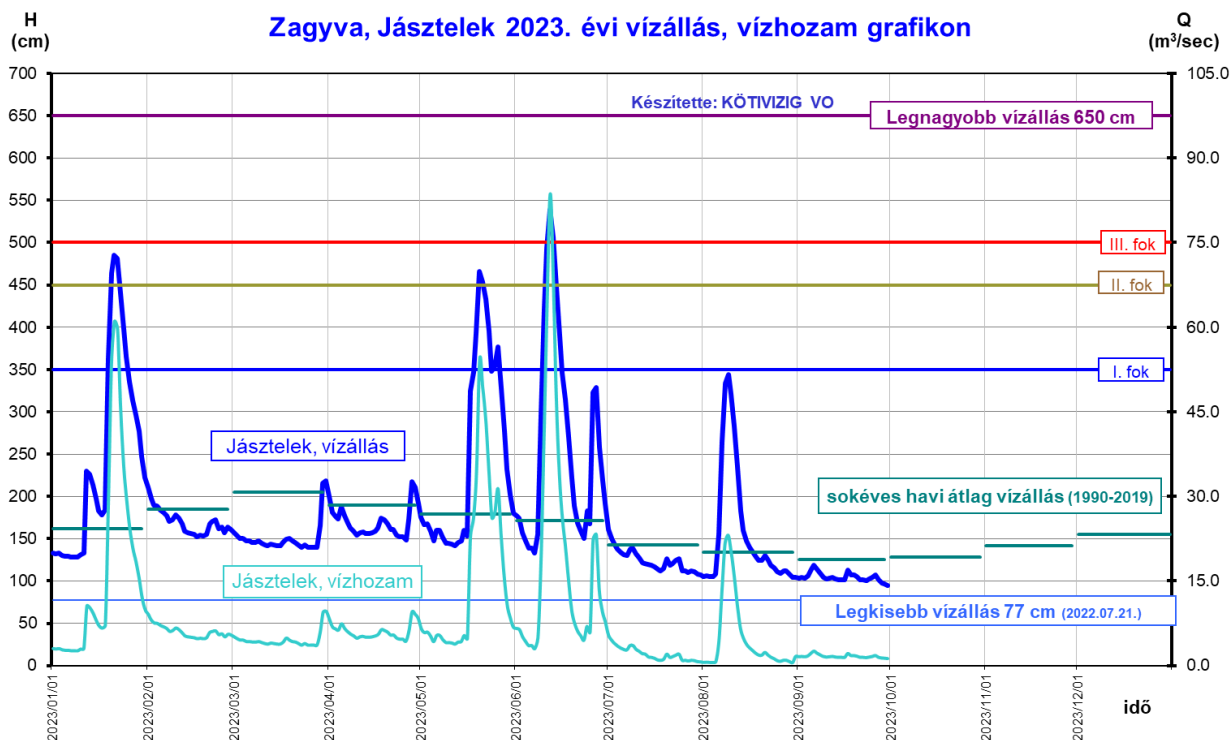
Júniusban az átlagos vízállás Jászteleknél 260 cm (sokéves júniusi átlag vízállás 171 cm) a sokéves júniusi átlaghoz viszonyítva 89 cm-el magasabb. Az átlagos vízhozam 19,3 m³/s volt.

Július elején a Zagyván apadó vízállásokat figyelhettünk meg, a hónap közepétől csak kisebb vízszintingadozások voltak megfigyelhető. Jászteleknél az átlagos vízállás júliusban 124 cm (sokéves júliusi átlag vízállás 143 cm) a sokéves júliusi átlaghoz viszonyítva 19 cm-el maradt el. Az átlagos vízhozam 2,16 m³/s volt.

Augusztus 3-5 között a Zagyva-Tarna rendszerben területi átlagban leesett 67,2 mm csapadék következtében a árhullám indult el mindkét ágon. Az árhullám Jászteleknél fokozati szint alatt (I. fok 350 cm) 344 cm-el tetőzött augusztus 9-én 0:00-7:00 között. Az átlagos vízállás augusztusban Jászteleknél 157 cm (sokéves augusztusi átlag vízállás 134 cm) a sokéves augusztusi átlaghoz viszonyítva 23 cm-el magasabb. Az átlagos vízhozam 4,98 m³/s volt.

Szeptemberben a Zagyván alig változó vízállásokat figyelhettünk meg. Jászteleknél az átlagos vízállás szeptemberben 104 cm sokéves szeptemberi átlag vízálláshoz (125 cm) viszonyítva 21 cm-el maradt el. Az átlagos vízhozam 1,71 m³/s volt.

A Zagyva, Jásztelek szelvényben mért vízállásokat az alábbi grafikon szemlélteti:

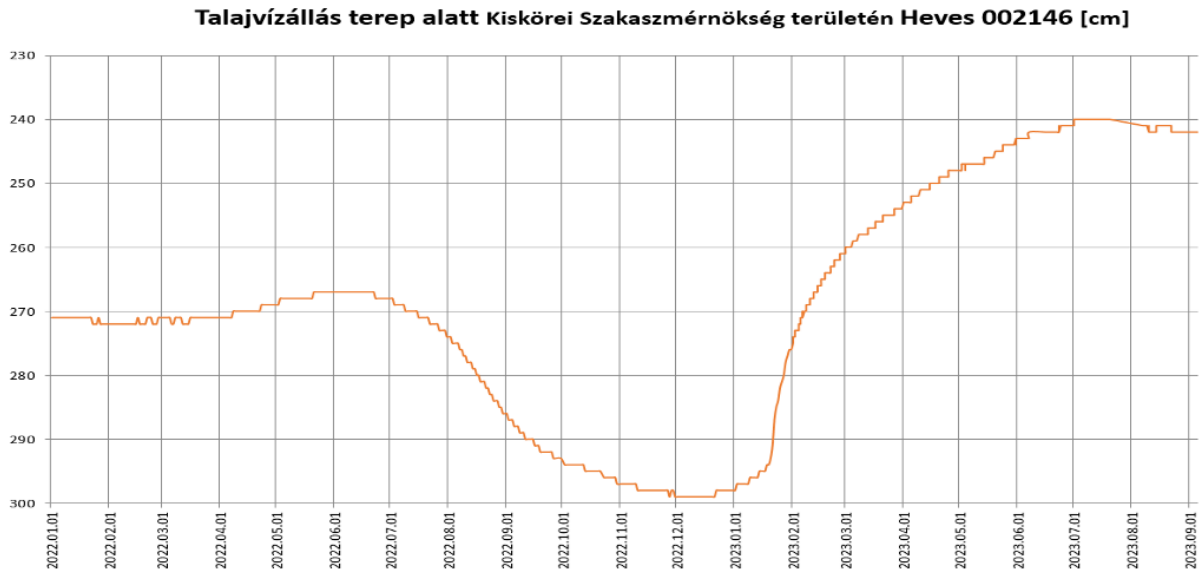

2023. szeptember végéig a Zagyva jásztelki szelvényében öt fokozati szintet 350 cm-t meghaladó árhullám alakult ki és kettő fokozati szintet megközelítő árhullám. Az első árhullám januárban alakult ki, ami meghaladta a II. fokú 450 cm-es készültségi szintet is, 21-én 17:00 – 19:00 között tetőzött 493 cm-el. A második árhullám a májusi csapadék hatására alakult ki, mely Jászteleknél 466 cm-el tetőzött május 20. 6:00 – 12:00 között. Az apadás nem tartott sokáig júniusban újabb csapadék esett le a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére, de ez az árhullám már Jászteleknél meghaladta a III. fokú 500 cm-es vízállást is **539 cm**-el tetőzött **június 12. 5:00 – 10:00** között, ez egyben **ebben eddig mért legnagyobb vízállás** is. Az apadás az előzőhöz hasonlóan szintén nem tartott sokáig, mert ismét nagyobb csapadék esett le pár nap alatt, ez az árhullám Jászteleknél I. fokot pont elérő 350 cm-el tetőzött június 26-án 18:00 – 19:00 között. Az ötödik árhullám augusztusban alakult ki fokozati szint alatt (I. fok 350 cm) 344 cm-el tetőzött augusztus 9-én 0:00-7:00 között.

2023. évben eddig a legkisebb vízállás 102 cm volt a tavalyi legkisebb víz felett 25 cm-el (LKV 77 cm, 2022.07.21.), mely augusztus 30 és szeptember 3 között többször előfordult. A maximális vízállás 539 cm június 12. 5:00 – 10:00 között volt.

5. TALAJVÍZÁLLÁS:

A 2023. augusztus végén észlelt talajvízállás adatok a terep szintjétől számítva a következőképpen alakultak: a Kiskörei Szakasmérsérség területén 240 és 540 cm, a Karcagi Szakasmérsérség területén 110 és 500 cm, a Szolnoki Szakasmérsérség területén 120 és 760 cm illetve a Mezőtúri Szakasmérsérség területén 140 és 495 cm között változott.

II. VÍZGAZDÁLKODÁSI RENDSZEREK BEMUTATÁSA ÉS AZ AKTUÁLIS VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉGEK

1. ÁRVÍZVÉDELEM:

A KÖTIVIZIG területén az ár- és belvízvédelmi művek 2023. évi felülvizsgálata augusztus 23.- november 9. között kerül lebonyolításra, a kiértékelő értekezlet november 16-án lesz megtartva.

A KÖTIVIZIG területén az eddigi tapasztalatok alapján **közvetlen védbiztonságot veszélyeztető hiányosság nincs**, az árvízvédelmi létesítmények a lehetőségekhez mérten ápoltak és karbantartottak, az örtelepek, szertárak rendezettek, az őrszemélyzet felkészültsége megfelelő, az árvízvédelmi szertárakban az előírás szerinti (a védekezés indításához szükséges) védelmi anyagkészlet rendelkezésre áll.

A fővédvonalat keresztező műtárgyaknál a vizsgált időszakban csak az időszakonkénti szükséges karbantartási munkák kerültek elvégzésre. Műtárgyak átépítésére, illetve megszüntetésére nem került sor.

Problémát jelent a horgászat és vadkempingezők által a töltésen és előterében hátrahagyott nagy mennyiségű kommunális hulladék, valamint a véderdő rongálása, irtása. A Tisza-tó jobb parti töltéskoronáján létesített kerékpárúton tartózkodhatnak a 3500 kg-ot meg nem haladó tömegű gépjárművek. Természetesen ennek feltétele az árvízvédelmi töltésen történő tartózkodásra szolgáló engedély megvásárlása a horgász helyek megközelítése érdekében. A védtöltésen a kerékpáros forgalom mindenkor elsőbbséget élvez a gépjármű forgalommal szemben.

Az árvízvédelmi rendszer fontos eleme a gátóri szervezet. Az őrszemélyzet felkészültségét jól jellemzi, hogy kollégáink az ország bármely szegletébe vezényelve szélsőséges árvízi helyzetben is jól megállták helyüket, mindenfelől elismerő szavakat kaptunk munkájuk nyomán.

A gátóri szolgálat működésének hatékonysága az örök életkörülményeinek javítása, illetve az örtelepek szociális fejlesztése nélkül nem őrizhető meg. Az őrházak és örtelepek állagmegóvására csak minimális anyagi eszköz állt a rendelkezésünkre az elmúlt években, amelyet java részben az üzemben tartásukra fordítottunk. Jelentős segítséget nyújtott a jelenlegi nehéz helyzetben a közfoglalkoztatási program, melynek keretében több őrházon, illetve az örtelepek melléképületein sikerült a legsürgősebb hibaelhárítási munkákat elvégezni.

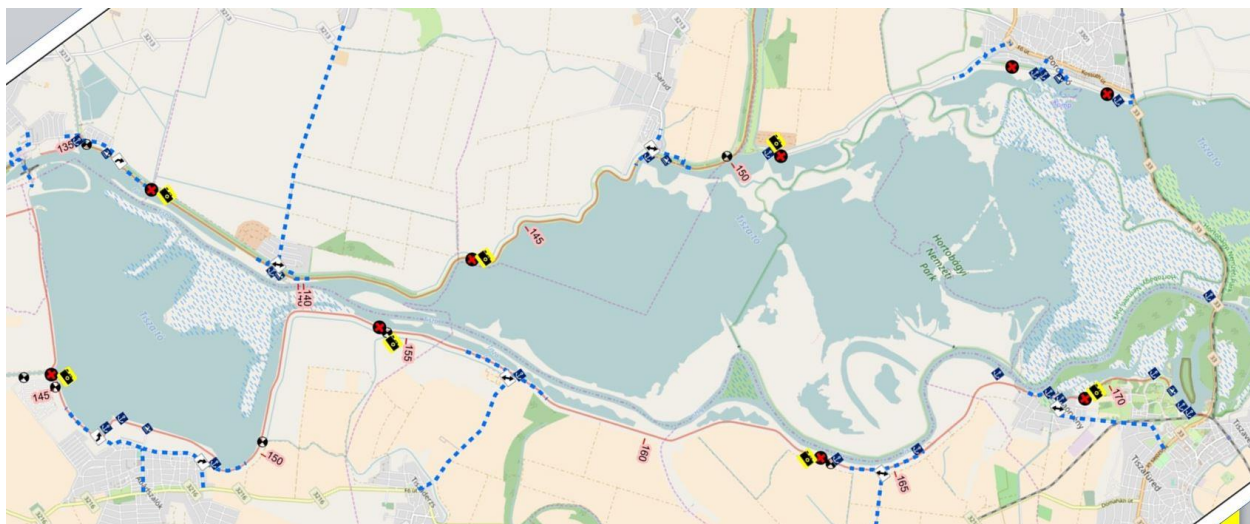
2014. évben megtörtént a mértékadó árvízszint (MÁSZ) újra számítása Magyarország folyói mentén, amely a fővédvonalaink előírt kiépítettségét határozza meg. A KÖTIVIZIG az új árvízszintek ismeretében átszámolta a fővédvonalak kiépítettségét, amely a korábbi MÁSZ-hoz képest sem túlzottan magas 52 %-ról mindössze 3 %-ra esett vissza.

A folyók mértékadó árvízszintjeit a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet tette közzé. A Közép-Tisza térségében az új MÁSZ értékek 120-170 cm-rel haladják meg a korábban érvényben lévőket.

A 10.04.-es sz. Kiskörei-Tározómenti árvízvédelmi szakaszának őszi felülvizsgálata 2023. október 25-én kerül megtartásra.

A gátsorompók nyitására várhatóan 2022. november közepétől kerül sor, a Tisza-tó téli vízszintjére való átálláskor. A zárást a megnövekedett, kerékpárosokat is helyenként veszélyeztető gépjárműforgalom indokolta.

A zárási pontokat az alábbi térképszelvényen jelöljük:

	Árvízvédelmi töltést megközelítő útvonal
	Továbbhaladási irány
	Biztonsági kamera
	Kizárólag kerékpárosok számára átjárható sorompó
	Kikötő
	Strand
	Szivattyútelep

A gátközlekedési engedély hátoldalán pontosan olvasható, hogy milyen feltételekkel lehet igénybe venni a burkolt útszakaszt. Legfontosabbak:

- a kerékpárosoknak van elsőbbségük;
- a megengedett legnagyobb haladási sebesség 40 km/h;
- az engedély csak a szabadvízi strandok, csónakkikötők és horgászhelyek megközelítésére szolgál, az átmenő forgalom valamint a személy és áruforgalom lebonyolítása nem engedélyezett.

Az így forgalomba helyezett kerékpárutak - melyeknek részét képezik a kerékpáros sorompók - biztosítják a horgásztársadalom számára a horgászhelyek megközelíthetőségét, csak nem az eddig megszokott módon. Azaz az árvízvédelmi töltés teljes hosszban való folyamatos közlekedési lehetősége van kizárva.

1.1. Felkészülés a védekezési feladatokra:

A védekezésre való felkészülés jegyében az alábbi feladatokat végeztük el:

- Az ár- és belvízvédelmi művek 2022. évi felülvizsgálatának tapasztalatait kiértékelve „Intézkedési tervben” fogalmaztuk meg a védképesség fenntartása érdekében elvégzendő legszükségesebb tennivalókat.
- Jelenleg is folyamatban vannak Igazgatóságunk területén az őszi felülvizsgálatok, melyek kiértékelő értekezlete 2023. november 16-án kerül sor.
- 2022. decemberében elkészült a KÖTIVIZIG 2023. évre vonatkozó Vízkárelhárítási Szervezeti Beosztása, amely a vízkárelhárítás szervezeti felépítését és a védekezésben részt vevők elérhetőségét tartalmazza.
- 2022. decemberében aktualizáltuk az árvízvédekezési és jeges árvíz elleni védekezési terveket.
- Az erőforrás igénybevételi tervek aktualizálása vármegyei bontásban megtörtént és megküldésre került a vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóságok részére.

- 2022. február közepéig megtörtént a felkészülési tervek aktualizálása 3 különböző scenárióra, régi MASZ, LNV, új MASZ vízszintekre.
- 2021. október 5-6. között **Országos Védelmi gyakorlatot** tartott a vízügyi ágazat a szolnoki Karcagi Gábor árvízvédelmi gyakorló pályán. Több mint 250 fő részvételével zajló, komplex, az árvízi védekezés és a vízkárelhárítás minden fontos szegmensére kiterjedő kétnapos gyakorlat minden Vízügyi Igazgatóságot érintett. A vízügyi szakemberek valóság-hű körülmények között ismételték át, fejlesztették és gyakorolták az árvízi védekezés feladatait. Ez azért is kulcsfontosságú, mert az elmúlt mintegy 7-8 évben rendkívüli árvízi helyzet nem tette próbára az vízügyi munkatársait és eszközeit, így a fiatal generáció nem élhetett még át komolyabb védekezési időszakot.

Azóta is ütemezetten zajlik a Vízügyi ágazat védekezésben résztvevő személyek oktatása és felkészítése a szolnoki Karcagi Gábor árvízvédelmi gyakorló pályán.

- **2024 májusban a Hanyi-Tisasülyi árvízcsúcs-csökkentő tározó megnyitási gyakorlatát tervezzük, az érintettek bevonásával.**

A tározó területe a Heves-, és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Területi Védelmi Bizottságot is érinti. Ezért a gyakorlat a két Védelmi Bizottság összehangolt munkáját igényli.

1.2. Árvízvédekezési tevékenység:

Árvíz elleni védekezés 2022:

2023. január 19-én került sor a **Zagyva** áradása miatt **I. fokú árvízvédelmi fokozat** elrendelésére a 10.11. számú Szászberek-Jászberényi árvízvédelmi szakaszon. Majd **január 20-án II. fokú árvízvédelmi fokozat** elrendelésére került sor. Január 25-én az árvízvédelmi készültség megszüntetésre került.

2023. január 23-án I. fokú árvízvédelmi fokozat elrendelésére került sor a **Tisza** áradása miatt, 10.03. számú Doba-Kanyari és a 10.07. számú Fegyvernek-Ledencei árvízvédelmi szakaszokon. A fokozat február 3-án került megszüntetésre.

Az árvízvédekezés időtartama alatt az őr- és figyelőszolgálat ellátásán túl nem volt szükség számottevő védekezési tevékenység elvégzésére a védvonalak mentén.

2. BELVÍZVÉDELEM

A KÖTIVIZIG által jelenleg kezelt jelentősebb csatornák Heves Megyében:

5-120. csatorna	4 802 m
Sajfoki-csatorna	32 905 m
12. csatorna	9 520 m
12-28. ök. csatorna	7 500 m
Hanyi-csatorna	40 690 m
Hanyi-Sajfoki ök. csatorna	804 m
Tizadasüly-Sajfok-ök. csatorna	696 m
14. csatorna	9 523 m
Tisza-tó jobb parti szivárgó csatorna	19 680 m
Jászsági jobb oldali övcatorna	13 710 m
Jászsági bal oldali övcatorna	10 284 m

Belvízcsatornák állapota:

A Heves Megyei 10.04. belvízvédelmi szakaszon a **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő főművek állapota megfelelő, a főcsatornák befogadóképesek.**

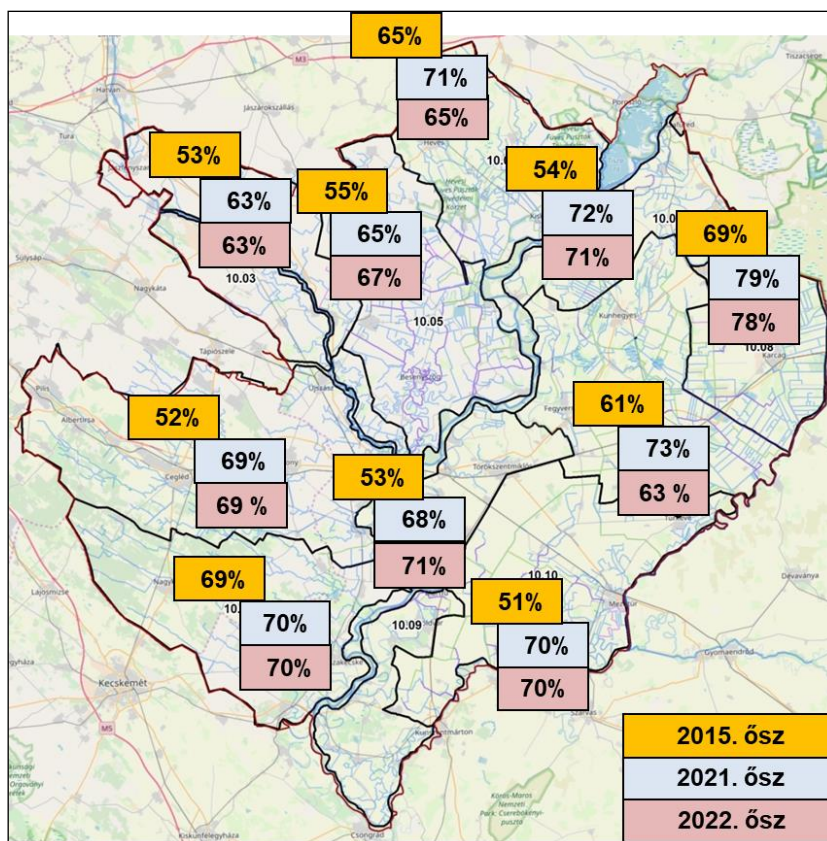
A Heves megyére eső KÖTIVIZIG 10.04-es Kiskörei belvízvédelmi művek felülvizsgálatára a 2023.10.04-én tartott őszi felülvizsgálat során került sor.

A KÖTIVIZIG kezelésű belvízvédelmi művek állapota:

A 2023. évi fenntartási munkákat Igazgatóságunk elvégezte a főművekre, ill. elsődlegesen a belterületi kivezető művek karbantartására koncentráltan, valamint a rendszerek végpontjában elhelyezkedő szivattyútelepeken végeztünk beavatkozásokat.

2023. évi védekezési erőforrás igénybevételi tervek:

Az ár- és belvízvédekezés összehangolt operatív végrehajtásának elősegítésére a 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a KÖTIVIZIG az ár- és belvízvédelmi szakaszokra Erőforrás Igénybevételi Tervet készített. A tervek rendelkezésre állnak az Igazgatóságunknál és a területileg illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóságnál, aktualizálásuk 2023. január 31-ig megtörtént.

KÖTIVÍZIG belvízcsatornák csatornahosszakra súlyozott vízszállítóképességének mutatója

A védképesség megőrzésére, megteremtésére irányuló beavatkozások az Intézkedési Tervben kerültek megfogalmazásra.

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában és üzemeltetésében lévő csatornák hossza mintegy 4 215 km, amelyből 3 663 km a belvízelvezetés célját szolgáló belvízcsatorna, kettősműködésű és övcsatorna.

A KÖTIVÍZIG Heves megyét érintő 10.04. belvízvédelmi szakasz működési területén 330 km belvízcsatorna van az igazgatóság üzemeltetésében.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy a KÖTIVÍZIG kezelésében és üzemeltetésében lévő belvízvédelmi művek megfelelő műszaki állapotban vannak, azok funkciójukat ellátják.

A védekezési időszakokban a csatornaőrök a területet bejárják, a csatornák, műtárgyak környékét ellenőrzik, valamint a vízmércék leolvasását és területi vízkormányzást végznek. Továbbá végzik a vízfolyási akadályok eltávolítását, az elöntött területek felmérését. A sajfoki és a kiskörei szivattyútelepek kézi üzemmódban, a sarudi és a kanyari szivattyútelepek automata üzemmódban dolgoznak.

2.1. Fenntartás

A 2023. évi karbantartási, fenntartási feladatok az őszi felülvizsgálat tapasztalatai, valamint a korábbi feladatütemezés figyelembevételével kerültek meghatározásra. A fenntartási munkák tervezése során előnyt élveztek a belterületek belvízmentesítését is kiszolgáló létesítmények, valamint a belvíz főcsatornák és a vízpótlást, vízszétosztást szolgáló kettős működésű csatornák.

A csatornák mellett folyamatosan történtek, történnek a szivattyútelepek, a vízkormányzó és egyéb műtárgyak szükséges fenntartási feladatainak elvégzése a védképesség megtartása és a zavartalan üzemeltetés érdekében.

III. FEJLESZTÉSEK

1. VÁSÁRHELYI TERV TOVÁBBFEJLESZTÉSE:

A KÖTIVIZIG területén jelenleg három, a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) keretében épült árvízcsúcs csökkentő tározó található, a Tiszaroffi, a Nagykunsági és a Hanyi-Tizsasülyi.

A Tiszaroffi tározó átadása 2009-ben, a Nagykunsági és a Hanyi-Tizsasülyi tározók átadása 2012-ben megtörtént.

A Tiszaroffi tározó 2010. júniusában, alig fél évvel átadása után árapasztási céllal megnyitásra került, a VTT keretében épült árvízi tározók közül elsőként és eddig egyedüliként. A tározó árapasztó hatása beigazolta az előzetes várakozásokat.

A Tiszaroffi tározó a 2010. évi árvízvédekezés utáni helyreállítási munkálatok, a Nagykunsági és a Hanyi-Tizsasülyi tározók pedig a garanciális hibajavítások elkészültével funkciójuk ellátására alkalmasak, karbantartott állapotban vannak.

Az árvízcsúcs csökkentő tározók beeresztő műtárgyainak évi két mozgatási próbája 2023 évben megtörtént, melyek dokumentálásával kapcsolatos jegyzőkönyvek elkészültek. A nagyműtárgyak őszi felülvizsgálata 2023. október 31-én kerül megtartásra. A szakbizottsági jelentés alapján műtárgyak üzemképesek, működésük megbízható.

Az elmúlt időszakban levonult árvizek ártították a Közép-Tisza vidék árvízi történelmét, hiszen egy év leforgása alatt két esetben produkált a folyó rekord magasságú (LNV) árvizeket (1999., 2000., 2006., 2010.).

2. KÖZELMÚLT ÉVEK ÁRVÍZVÉDELMI FEJLESZTÉSEI

- Lezárult a Tisza folyó nagyvízi medrének rendezése a Kisköre és Szolnok közötti szakaszon. A projekt a Tisza folyó nagyvízi medre vízszállító képességének javítását célozza, a folyó mintegy 62 km hosszú középső szakaszán.
- A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) keretében állami költségvetési forrásból elkészült a Tiszaroffi, Európai Unió forrásból pedig a Hanyi-Tizsasülyi és a Nagykunsági árvízcsúcs csökkentő tározó 2008. és 2013. között. Így már összesen 443 millió m³ tározókapacitás áll rendelkezésre a közép-Tisza térségében a Tisza folyó mentén.
- Nagyműtárgyak fejlesztése és rekonstrukciója projekt keretein belül a 2022. évben befejeződik a Kiskörei Vízlépcső rekonstrukciója.
 - Főműtárgyak
 - Hullámtéri duzzasztó
 - Üzemátviteli és parti létesítmények
- A Komplex Tisza-tó projekt kivitelezése befejeződött. A projekt közvetve növeli az árvízbiztonságot a Tisza-tó partvonalainak rögzítésével, illetve hullámverés elleni védelem kiépítésével a hullámverés károsító hatásai által leginkább érintett szakaszokon. A kivitelezés keretében a Jászsági és a Nagykunsági főcsatornák torkolati műtárgyai fő elzáró szerkezeteinek teljes felújítása és korszerűsítése is megtörtént.
- Az árvízi biztonságot közvetve növelő beavatkozásként az Országos Vízügyi Főigazgatóság bonyolításában befejeződött az „Árvízi kockázati térképezés és stratégiai kockázati terv készítése” című projekt.
- Ugyancsak közvetve növeli az árvízbiztonságot a jogszabályi kötelezettség alapján a KÖTIVIZIG kezelésében lévő folyókra elkészült nagyvízi mederkezelési terv. A nagyvízi mederkezelési terv fő feladata a folyók nagyvízi medrének kezeléséhez, használatához és hasznosításához szükséges árvízvédelmi előírások megállapítása, a tervezett állapotra vonatkozó előírások és intézkedések megfogalmazása, valamint a nagyvízi meder használatára vonatkozó korlátozások bevezetése.
- Védképesség helyreállítása az I. rendű árvízvédelmi fővédvonalakon projekt.

- A védbiztonság helyreállítása érdekében a már meglévő KL 3/6 típusú szádlemmezhez kapcsolódóan a Tisza bal part 108+120-108+635 tkm szelvények közötti töltésrepedéssel érintett szakaszon a 8 m hosszú L601 típusú tömített szádlemmez leverése 2018. augusztus 31-re elkészült. Az érintett szakaszon 858 db szádlemmez (felülete 4120 m²) került leverésre a vízoldali koronaélben.
- A Tisza bal part 136+570-137+670 tkm szelvények között betervezésre került egy 8 m mély, 8 800 m² felületű résfal építése, a Védképesség helyreállítása az I. rendű árvízvédelmi fővédvonalakon projekt keretében. A résfal építése elkészült, a vállalkozó 2018. szeptember 06-án levonult a munkaterületről.
- 2021-2022 évben a *Tisza-tavi síkvidéki kerékpározás infrastrukturális fejlesztése* projekt keretében a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) működési területén – Tiszafüred, Abádszalók, Kisköre, Tiszanána és Poroszló településeket érintve – kerékpárút-szakaszok újultak meg, emellett több kerékpáros pihenő, illetve egy tematikus családbarát megállóhely is létesült. A projekt különleges eleme az a kerékpáros komp, amely Tiszaderzs és Tiszanána-Dinnyéshát között fog üzemelni. A projekt az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ (AÖFK) támogatásával valósult meg. A projekt II. üteme nem valósult meg.

3. FOLYAMATBAN LÉVŐ ÁRVÍZVÉDELMI FEJLESZTÉSEK:

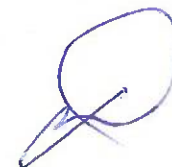
- Árvízi biztonság növelése a Közép-Tisza völgyben elnevezésű („Árvízvédelmi fejlesztések” KEHOP 1.4.0/2015 konstrukció) projekt keretében kerül sor a Tisza-tó védelmi rendszerének rekonstrukciója projektelem megvalósítására. A projektelem célja a Tisza folyó és a Tisza-tó térségében az árvízi biztonság növelése, a védelmi rendszerek megerősítése és a Tisza-tó belső területén a vízáramlási feltételeinek javítása. A Tisza-tó védelmi rendszerének javításával biztonságos üzemeltetési feltételeket tudunk elérni és a levezető képesség javítását, ami az árvízi kockázatot csökkentheti. A projekt hatására az érintett ártéri öblözetekben élő lakosság védbiztonsága nő, az így megteremtett biztonság nagyban hozzájárul a térségi települések lakosságmegtartó erejének növeléséhez, továbbá az ipari- és mezőgazdasági termelés biztonsága is javul. A klímaváltozás jelenlegi kihívásaira is reagál a fejlesztés, a beavatkozás követően a szélsőséges időjárási körülmények, de legfőként a folyók szélsőséges vízjárásának a társadalomra tett negatív hatását javítja. A jobb áramlási viszonyok megteremtésével természetvédelmi értékek növekedésére lehet számítani a fejlesztéssel érintett területen és annak környezetében, a beruházás hatására jelenlegi élőhely típusok értékesebb és változatosabb élőhelyekké alakulnak át.

4. TERVEZETT ÁRVÍZVÉDELMI FEJLESZTÉSEK:

- A Hanyi-Jászsági árvízcsúcs csökkentő tározó megépítése a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében tervezett a Hanyi Tiszasülyi tározó mellett, a Jászsági öntöző főcsatorna és a Hanyi-ér ölelésében. A Tározó tervezett területe 37 km², befogadóképessége 145 millió m³.
- A Tisza folyó nagyvízi medrének rendezését folytatni tervezzük Szolnoktól a déli országhatárig. A projekt a Tisza folyó nagyvízi medre vízszállító képességének javítását, ezáltal az árvízszintek csökkentését célozza az árvízvédelmi töltések áthelyezésével a szűkületekben, a nyárigátak rendezésével, az árvízi levezető sáv rehabilitációjával, művelési ág váltással járó beavatkozásokkal a hullámtéren, övzátányok rendezésével, illetve árapasztó vápák kialakításával.
- Folytatni tervezzük a Komplex Tisza-tó projektet, amely többek között a Tisza-tó partvonalainak további rögzítését, illetve a hullámverés elleni védelem további kiépítését tartalmazza.
- Távlati fejlesztési koncepciónk része a Zagyva-Tarna vízrendszer komplex vízgyűjtő fejlesztése, amely példaértékű lehet, mert a Zagyva Magyarország egyetlen jelentősebb vízfolyása, amelynek vízgyűjtője teljes egészében az ország területére

esik. A fejlesztés lényege, hogy az állami tulajdonú árvízvédelmi műveket előírás szerint kiépítsük, jó karba helyezzük, árvízvédelmi célú tározókat hozzunk létre, a meglévő szükségtározók létesítményeit fejlesszük. Az előzőeken kívül fontos a vízfolyások nagyvízi lefolyási viszonyainak javítása érdekében szükséges beavatkozások megvalósítása, illetve a monitoring rendszer fejlesztése.

Szolnok, 2023. október 18.

Lovas Attila
igazgató

